

for vietnam

Nr.1 1977

Årg.12

Kr.6,-

UTGITT AV SOLIDARITETSKOMITEEN FOR VIETNAM

**tema:
barn**

«KRIGSMOT- STANDEREN» ANDERS BRATHOLM

Den reaksjonære hetsen mot de frie landa i Indokina trappes opp, til stor glede for USA-imperialismen. Hetsen er organisert, og har nå nesten form av en kampanje, leda av Morgenbladet og CIA-organet "Det Beste." Kampanja stammer fra USA, der "protest"-sangerinnen Joan Baez står i spissen for en aksjon som tar avstand fra "blodbadet i Vietnam." En rekke mer og mindre kjente personer har undertegna et opprop mot de nåværende forholda i landet. Mange av disse framstilte seg tidligere som motstandere av USAs krig, men har altså nå latt seg "verve" av CIA. I Norge står professor Anders Bratholm fram som vår hjemlige koryfé for denne reaksjonære løgnkampanja.

Naturlig nok får han stort oppslag i Morgenbladet 1. februar, som under overskrifta "Vietnam i dag er et blodbad", begjærlig fråtser i Bratholms uttalelser om "krenkelsene av menneskerettighetene i Vietnam".

Gjennom bruk av "motstandere av Vietnam-krigen" skal USA-imperialismens løgner om det frie Vietnam gjøres til "sannheter."

En av Joan Baez' "kilder" er pater Andre Galinas, som nå også kan regne Anders Bratholm blant sine tilhengere. Løgnene er de vi etterhvert er blitt vant til: 1 million mennesker er 'drevet ut av byene uten å få tak over hodet', og derfor har minst 20.000 mennesker tatt sitt liv av fortvilelse." Videre fins det minst en halv million politiske fanger, iflg. Galinas og Morgenbladet.

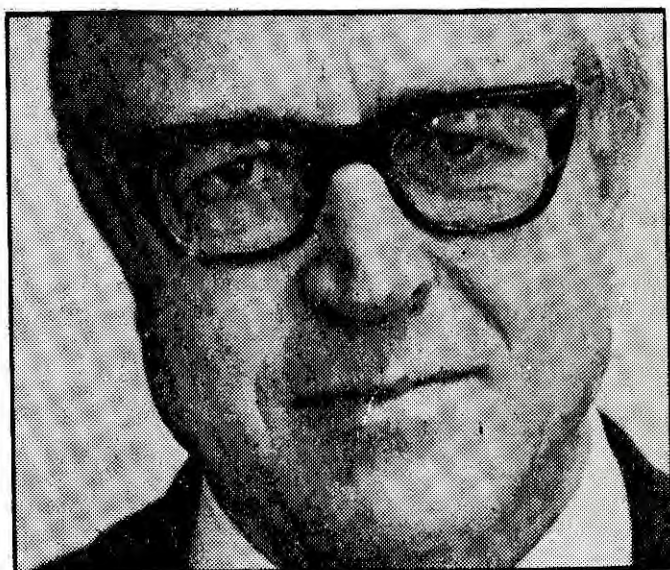
Sannheten, som både Bratholm og Morgenbladet behendig unngår, er at ingen er "drevet" ut på landsbygda. Folket flytter tilbake til sine hjem, og staten har skaffet mat og hus til alle. Det var jo USA og Thieu som tvang folk inn i strategiske landsbyer, det vil si konsentrasjonsleire. Når det gjelder politiske fanger er sannheten at 50.000 er arrestert fordi de var en fare for Vietnams

sikkerhet. Dette er akkurat det samme som skjedde i Norge etter krigen. Hvem protesterte mot at quislinger ble fengslet da?

Litt om pater Galinas: Det er kjent sak at noen få katolikker i Vietnam har latt seg verve av CIA for å prøve og gjøre fascist-kupp. Galinas hører til denne gruppes støttespillere. Kanskje ikke så rart at han så seg nødt til å flykte? Bratholm bør være forsiktig med hva slags folk han slutter seg til.

Hensikten med denne kampanja er klar: Siden USA-imperialismens nederlag i Indokina var av verdenshistorisk betydning, er det nødvendig å prøve og ta igjen noe av det tapte gjennom propaganda.

Avvis all løgnpropaganda om Vietnam! Øk støtten og vennskapet til det vietnamesiske folket!

Professor Anders Bratholm

INNHold:

Anders Bratholm.....	s. 2
Flyktningene.....	s. 3
Solkoms landsmøte.....	s. 4
Partiet.....	s. 8
USA-imperialismen.....	s. 16
Sammy Davis.....	s. 16
Nasjonalforsamlinga.....	s. 18
Barn og ungdom.....	s. 20
Minoritetene.....	s. 26
Dødt land.....	s. 28
"Det er det samme..."	s. 32
Vietnam i dag.....	s. 32
Fra FV-red.....	s. 35
Lysbilder.....	s. 35

Like før jul kom 41 vietnamesiske flykninger til Norge. Dette er den andre puljen av vietnamesiske flykninger som kommer hit til landet. Den første puljen var de 83 "Hermelin"-flyktingene som kom rett etter frigjøringa

Solkom hadde da og har fortsatt en klar mening om dette. I FV nr 3 - 75 slår vi fast: "Nei til vietnamesiske flykninger i Norge." Vi viste til Den Provisoriske Revolusjonære Regjeringa (PRR) sin forsoningspolitikk som går ut på at alle

vietnamesere, uansett fortidas handlinger, var velkommen til å delta i gjenoppbygginga av det frie Vietnam. Vi krevde at flyktingene skulle få informasjon om denne politikken.

FLYKTNINGENE

NÅ

For ett år siden plukket en norsk båt opp 83 flykninger utenfor Sør-Vietnam. 77 av dem er fremdeles i landet. Hvordan har det gått med dem?

Hvordan vil det gå med de 19 nye flyktingene fra Vietnam, som nylig ble tatt opp av nok en norsk båt?

Går det med dem som med Dr. Mo Levan og hans hustru Thu Suong på Lørenskog, får de det bra ...

**Vietnam-
flyktingene
ett år etter
- de vet selv best
hvorfor de flyktet**

Under overskriften:

"I Norge fant vi friheten" har NÅ et stort intervju med en av "Hermelin"-flyktingene. Levan Mo var indremedisiner i Quang Tri provinsen, idag er han lege ved Sentralsykehuset i Lørenskog, der han også har blitt skaffa leilighet. Han sier: "Kanskje hadde jeg kunnet fortsette som lege en stund etter at kommunistene okkuperte landet. Etter en stund ville jeg sannsynligvis blitt eliminert." Han forteller om brev fra sin bror, som fremdeles er i Vietnam. Broren forteller at det er godt å bo i landet nå. "Jeg tviler på disse brevene, sier Mo. Enten er de fikset, eller aller helst har ikke min bror ennå oppdaget hvordan

hverdagens Vietnam forholder seg i dag." Som Solkom har sagt (se FV nr 3-75) lar flere av de vietnamesiske flyktingene seg bruke til å sverte dagens Vietnam. Det reaksjonære ukebladet NÅ veit å utnytte dette. Med sånne intervjuer, og dette er ikke det første, deltar NÅ i den internasjonale hetskampanja mot Den Sosialistiske Republikken Vietnam. NÅ prøver å føre det norske folket bak lyset ved løgn og bakvaskelser og bygger på den måten opp under at den norske regjeringa skal si ja til alle vietnamesiske flykninger i Norge. Staten, gjennom Det norske Flyktingrådet, mottar de vietnamesiske flyktingene som

reine kongefamilier i forhold til mange andre flykninger. De 43 nye flyktingene er på mange måter å sammenligne med "Hermelin"-flyktingene. De består bare av hele familier og ble tatt opp av flere forskjellige båter. De er alle bosatt i Oslo-området. De fleste har fått leilighet og jobber. De får også fort plass på norske språk-kurs. Det er for det meste folk med høy utdannelse, forretningsfolk og tidligere medarbeidere i marionette-regjeringa. Vi er sikre på at også de nye flyktingene vil bli brukt i hetskampanja mot Vietnam. Solkom krever: NEI TIL VIETNAMESISKE FLYKTNINGER I NORGE.

Solkoms 10. landsmøte:

Den 4. og 5. desember 1976 avholdt Solkom sitt 10. landsmøte. Møtet samlet representanter fra Oslo, Bergen, Fredrikstad, Tromsø og Trondheim.

Vi diskuterte beretning, arbeids-

program, prinsipp-program og situasjonen i Vietnam.

Vi gjengir her Solkoms nye prinsipp-program, som ble enstemmig vedtatt på landsmøtet.

NYTT PRINSIPPPROGRAM

Solidaritetskomiteen for Vietnam er en vennskapsorganisasjon som arbeider for å styrke vennskapet mellom det norske og det vietnamesiske folket. Vårt vennskapsarbeid springer ut fra den solidariteten med det vietnamesiske folkets kamp som ble skapt her i landet under USAs angrepskrig mot Vietnam. Solkom bygger arbeidet sitt på de grunnleggende felles interesser som finnes mellom folkene i Norge og Vietnam. De kommer til uttrykk i kampen for nasjonal uavhengighet.

I flere generasjoner måtte det vietnamesiske folket kjempe for sitt lands uavhengighet og frihet. De beseiret de japanske fascistene, så Frankrike som helt siden 1858 hadde ført sin kolonipolitikk i Vietnam, og den 30. april 1975 vant de den endelige seieren over USA-imperialismen. USA hadde da ført en blodig, urettferdig, imperialistisk angrepskrig mot landet i over 20 år. Sammen med de andre indokinesiske folkene i Laos og Kampuchea, tvang folket i Vietnam USA-imperialismen tilbake.

Det vietnamesiske folket viste verden at ved å føre en langvarig forsvarskrig etter prinsippene for folkekrigen, ved å stole på egne krefter og forene alle som lot seg forene i kampen, kunne et lite land overvinne en tilsynelatende overmektig angrepsmakt.

Vietnams kamp og endelige seier har vært og vil alltid være et lysende eksempel for andre undertrykte folk som kjemper mot imperialismen og for nasjonal frigjøring. Vietnam har vist betydninga av folkekrigen, enheten og den internasjonale solidariteten.

Vietnam er idag et fritt og uavhengig land, der folket selv bestemmer over landets utvikling, uten innblanding fra fremmede makter. Vietnam har valgt et sosialistisk samfunnsystem. Det innebærer at det vietnamesiske folket i fellesskap bygger landet og sammen høster fruktene av arbeidet uten at noen utbytter andres arbeid. Den nye nasjonal-forsamlinga som tråtte sammen i juni 1976, ga landet navnet Den Sosialistiske Republikken Vietnam.

MÅLSETTING.

Solkom vil arbeide for å spre kunnskap og interesse for det vietnamesiske folkets samfunn, dets historie og kultur. Vi vil informere om kampen for nasjonal uavhengighet som de har ført, og den sosialistiske oppbygginga som foregår idag. USAs imperialistiske krig påførte landet og folket store ødeleggelser. Det vil ta mange år å utbedre disse skadene og lege krigens sår. Derfor er det vår oppgave å gi all mulig hjelp, politisk og materiell støtte til gjenoppbygginga av det krigsherjede Vietnam. Videre vil vi fortsatt gå imot og ta skarpt avstand fra de makter som forbryter seg mot det vietnamesiske folkets ukrenkelige rettigheter. Vi vil på det kraftigste fordømme USAs forsøk på å isolere Vietnam og sabotere utviklinga av landet.

ORGANISASJON.

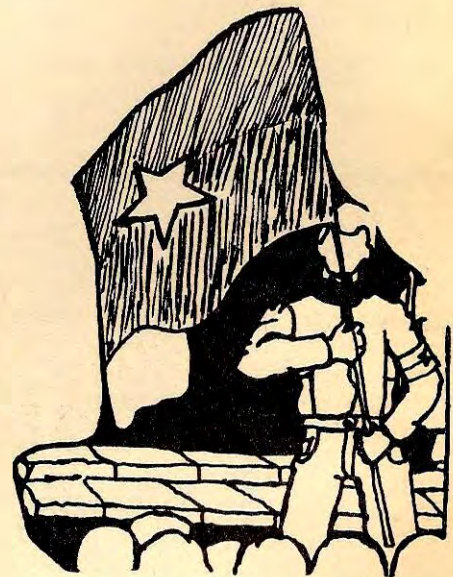
Solkom er en partipolitisk uavhengig vennskapsorganisasjon der medlemmene utformer politikken gjennom studier, demokratiske diskusjoner og vedtak. Alle enkeltpersoner som støtter program og vedtekter kan bli

medlemmer i Solkom. Solkom samarbeider med organisasjoner og enkeltpersoner for å skape størst mulig oppslutning om en riktig politikk.

LEVE DEN SOSIALISTISKE REPUBLIKKEN VIETNAM!

LEVE VENNSKAPET MELLOM DET NORSKE OG DET VIETNAMESESISKE FOLKET!

ARBEIDSPROGRAMMET: KRAFTIG ØKNING AV MEDLEMS-TALLET!

FLER MEDLEMMER!

Solkom har vedtatt ei ny hovedoppgave: å verve mange nye medlemmer i denne landsmøteperioden. I beretninga slo vi fast at Solkoms grunnplansarbeid har vært en svakhet i den forrige perioden. Dette har ført til at Solkoms politikk har nådd fram til alt for få. Derfor der vi at vår viktigste oppgave nå må bli å trekke mange fler med i vennskapsarbeidet. Arbeidsprogrammet sier: "Målet må være å trekke flest mulig med i arbeidet ved å skaffe stadig flere medlemmer - både aktive medlemmer i Solkoms grupper rundt om i landet, og mer passive støttemedlemmer. Disse medlemmene skal sikre

at Solkoms politikk kommer breiest mulig ut, og dessuten sikre en stamme i økonomien. Rekruttering på dette grunnlaget er viktig av politiske, organisatoriske og økonomiske grunner og er Solkoms hovedoppgave."

Arbeidsprogrammet slår fast at etter rekruttering blir arbeidet med For Vietnam den viktigste oppgava. For Vietnam er Solkoms talerør utad, For Vietnam bringer ut Solkoms politikk og informerer om det som skjer i Vietnam. Vi ser det som ei viktig oppgave å styrke både innholdet og spredninga av For Vietnam. Andre oppgaver for Solkom i den nye landsmøteperioden blir

studier av situasjonen i Vietnam, materiell støtte, for økt statlig samband mellom Norge og Vietnam og krav om at USA må stanse sin fiendtlige politikk overfor Vietnam.

Til alle dere som enda ikke er medlemmer av Solkom: Meld dere inn. Det koster 35,-kr. pr. år og da får du FV og medlemsbladet vårt Truong Son i posten.

Send penger til: Solidaritetskomiteen for Vietnam, postgiro 20. 29. 81. 7, Uranienborgvn. 11, Oslo 3.

STYRK SOLKOM - VERV MEDLEMMER TIL VENNSKAPSARBEIDET!

OSLO:

Den 20. november arrangerte Solkom i Oslo et filmmøte i Veslefrikk kino. Vi viste filmen "Byen i grålysningen". Denne filmen ble tatt opp de aller første dagene etter frigjøringa i -75. Den er fra Ho Chi Minhs by. Vi ser hvordan folket feiret seieren med lange opptog i gatene og svære massemøter. Vi ser også hvordan tidligere Thieu-soldater leverer fra seg de gamle uniformene og våpnene sine. Til stede på møtet var første-sekretær Xuan Anh og Van Nha fra ambassaden i Stockholm.

Xuan Anh holdt en tale, der han fortalte om de store framgangene i Vietnam og takket for Solkoms arbeid gjennom alle disse åra, en støtte det vietnamesiske folket verdsetter høgt.

Salen var fullsatt og folk syntes filmen var fin.

Solkom i Oslo er nå i gang med å verve medlemmer til vennskapsarbeidet for å sette organisasjonens nye hovedoppgave ut i livet.

BERGEN:

I Bergen er en forholdsvis ny-starta gruppe i gang med vennskapsarbeidet. På kort tid er mange blitt aktivisert i arbeidet. Gruppen holder til i det anti-imperialistiske senteret i Bergen.

Som de andre gruppene har de jobba hardt med salg av For Vietnam, og er nå i gang med å legge planer for Solkoms verve-kampanje.

Vi vil oppfordre alle Vietnam-

venner i Bergen til å ta kontakt med gruppa. I Norges nest største by trengs det ei sterk Solkom-gruppe!

«DET VAR VI SOM FEKK FOLK MED OSS!»

Trondheim har i mange år vore ein av byane der Vietnamarbeidet har vore drive sterkast. Ei stor mengd aktivistar kjempa for Vietnam si sak, og det gjorde dei gjennom FNL-gruppene som var spreidd utover heile byen. Også i dag har Solkom i Trondheim 3 lokalgrupper, og For Vietnam har hatt ein prat med ei av desse-gruppa ved Noregs Lærarhøgskule.

FV: Har Vietnamarbeidet nokon tradisjon ved lærarhøgskulen?

Leif: Ja, gruppa vår har faktisk ei både lang og ærefull historie. Eg kan til dømes nemne opptakta til danninga av gruppa i 1971. Leiaren for den politiske avdelinga i USA-ambassaden skulle halde ei obligatorisk forelesning for å "forklare" USA sin utanrikspolitikk. Studentane reagerte. Det vart lese opp ei utsegn mot USA si krigføring som oppfordra folk til å forlate salen i protest. Ein Fullsett sal vart på det meste tømt, og like etter vart gruppa danna. Det var og opptakta-til gruppa sin politiske kamp mot dei i miljøet vårt som forsvara USA-imperialismen sine herjingar i Vietnam. Og det var vi som fekk folk med oss.

FV: Men du, Torill, som ikkje har vore med på dette. Korleis er det å verte med ny i gruppa?

Torill: Det går fint, det. Vi studerer og diskuterer det som har med Vietnam å gjere, og alle spytter ut med det dei er usikre på eller usamde i. Vi legg og stor vekt på å oppsummere det vi har gjort eller kome fram til tidlegare, for å rette på feil og for å utvikle vidare riktige ting. Eg som ikkje har vore med før, ser ting med nye augo, og det kan vere nyttig for gruppa.

Så når vi knyt det teoretiske saman med praksisen vi får når vi er ute og snakkar med folk, når vi stadig høgare politisk nivå, omtrent som når du går opp trinna i ei trapp.

FV: Men er det eigentleg om å gjere å drive aktivt Vietnamarbeid no når sigeren er vunnen?

Arne: Først så må eg no seie at det er to heilt ulike typar arbeid det er snakk om. Før dreiv vi solidaritetsarbeid for eit folk som gjekk i spissen for kampen mot imperialismen. No driv vi vennskapsarbeid med eit folk som har slege seg fri. Eg trur Vietnam har lært verda ei historisk lekse som det er heilt naudsynleg å halde på. Det var avduka for nesten alle kor grusom og eg hadde nær sagt hysterisk, ei moderne imperialistisk supermakt kan vere når ho føler interessene sine alvorleg truga. Og vi må hugse kva slags metodar som måtte til for å knekkje verdas største krigsmaskin. I

dag ser vi at ei t folk som har frigjort seg også frigjer veldige krefter hos seg sjølv. Sjå berre på kvinnene si stilling. Tidlegare vart hundretusenar tvungne økonomisk og sosialt ut i prostitusjon. No tek dei del i bygginga av sitt eige land på lik linje med mennene. Kontrasten er så stor at det blir nesten umogleg for oss å fatte.

FV: Kva er så det viktigaste for gruppa framover?

Nicky: Solkom har no som hovudoppgåve ei vervingskampanje der folk kan bli medlem og få abonnement på For Vietnam for 35,-kr. året. Gruppa satser på å få heile 70 medlemmer i 1977. Vi diskuterer då på møta korleis vi skal klare det og kva slags standpunkt vi møter hos folk. Det syner seg at det slett ikkje er vanskeleg å verve folk når vi berre som ovafor forklarar kvifor det er viktig at vi held på. Det er også desse pengane som skal sikre økonomien vår.

Marit: Vervinga skal styrke organisasjonen vår og dermed også bladet For Vietnam. Bladet er den viktigaste måten vi får ut politikken vår på. Vi har alt selt over 300 stk av siste nr. i Trondheim og meir blir det. Bladet er grundig i innhaldet og tiltalande i forma, og vi får omtrent berre positive reaksjonar frå dei som kjøper det.

SKA DU

ITJ' HA

SIST' «For Vietnam» ?

«PARTIET ER SOM EN KRAFTSTASJON...»

Spør en vietnameser hva Vietnams Arbeiderparti (nå Vietnams Kommunistiske Parti) betydde for frigjøringa av landet, og du får svaret: " Alt "

Partiet har ikke mindre betydning nå når landet er frigjort og skal bygge sosialismen, tvert i mot leder der oppbygginga av Den Sosialistiske Republikken Vietnam.

VAP holdt sin 4. kongress i desember 1976, og i den anledning skal vi på de neste sidene se nærmere på partiets historie og på resultatene av den 4. kongressen.

Partidannelsen.

Når vi skal fortelle om Partiet, kommer vi ikke utenom Ho Chi Minh. Derfor skal vi kort si litt om hva slags rolle han spilte i partidannelsen. For dem som vil ha en grundigere innføring i hans liv, henviser vi til FV nr. 1-76. Ho Chi Minh oppholdt seg i sin ungdom mye utenlands. Han reiste som sjømann over store deler av verden. Han var lenge i Frankrike. Gjennom sitt opphold i den unge Sovjet-Unionen fikk han også godt kjennskap til oppbygginga av sosialismen. På sine reiser lærte han personlig det imperialistiske systemet å kjenne. Han så hvordan det plyndra og utsugde folk over hele verden. Spesielt oppholdet i Frankrike fikk stor betydning. Gjennom å leve og arbeide sammen med arbeiderklassen, lærte Ho Chi Minh at den eneste veien til frigjøring går gjennom å gjøre revolusjon. Han innså at den fienden som undertrykte folket i Frankrike var den samme fienden som undertrykte det vietnamesiske folket. Han så klart at vennene til det vietnamesiske folket var arbeiderklassen og det arbeidende folket i alle land, mens den felles fienden var imperialismen i hele verden. Gjennom Oktoberrevolusjonen i Russland i 1917, ble denne lær-

dommem enda klarere. Oktober-revolusjonen viste at et folk kan frigjøre seg ved å stole på egne krefter, den viste veien for alle undertrykte folk.

I 1920 deltok Ho Chi Minh i danninga av det franske kommunistpartiet. I 20 - åra skreiv han flere viktige bøker og artikler som etter hvert fikk stor utbredelse i Vietnam, til tross for at franskmennene, som da var kolonialister i landet, prøvde å hindre deres innflytelse. Disse skriftene var av uvurderlig betydning for marxismen - leninismens utbredelse i Vietnam. To av de viktigste bøkene hans er: " Den franske kolonialismen for retten " fra 1925 og " Den revolusjonære vegen " fra 1927. I Vietnam, som var et føydalt land uten sosialistiske tradisjoner og med en svak og liten arbeiderklasse, var det nødvendig med en organisasjon som kunne lære seg å anvende marxismen - leninismen på forholda i landet, og gjøre folket kjent med den veien frigjøringskampen måtte ta. Den organisasjonen ble danna i 1925 an Ho Chi Minh og andre patrioter og tok navnet Vietnams Revolusjonære Ungdomsforbund. Den hadde ei kommunistisk kjerne som forberedte danninga av et kommunistisk parti. Forbundet vokste raskt, det arbeidet og propaganderte blant massene. Arbeiderklassen ble utover 20-talla sterkere både politisk og tallmessig, samtidig som kampen mot de franske utsugerne vokste kraftig blant bøndene og folk i byene. Dette utgjorde etterhvert en landsomfattende bevegelse for nasjonal frigjøring og demokrati. Det trengtes nå et skikkelig kommunistisk parti for å lede kampen for frigjøring. Vietnams Revolusjonære Ungdomsforbund var ikke lenger sterkt nok. Forbundet ble splitta i to nye organisasjoner, Indokinas Kommunistiske Parti og Annams Kommunistiske Parti. I tillegg kom en tredje organisasjon,

Indokinas Kommunistiske Forbund.

Denne splittelsen skadet kampen. Dette innså Ho Chi Minh klart, og i egenskap av representant for den Kommunistiske Internasjonalen, sammenkalte han alle gruppene til et møte i Kowloon ved Hongkong den 3. februar 1930. Dette møtet resulterte i danninga av Vietnams Kommunistiske Parti, og vedtok et politisk program og strategi for frigjøringskampen.

I 1930 vedtok partiets sentralkomites første kongress å forandre navnet til Indokinas Kommunistiske Parti. Kongressen vedtok også Politiske Teser, som var utarbeidet av Tran Phu, generalsekretær i partiet. Disse tesene uttrykker den hovedlinja det kommunistiske partiet i Vietnam har fulgt siden. Hovedinnholdet i dem var slik: I imperialismens og den proletariske revolusjonens epoke, etter Oktoberrevolusjonen i Sovjetunionen var den Vietnamesiske revolusjonen blitt en del av den proletariske verdensrevolusjonen. Det ble påvist at den Vietnamesiske revolusjonen måtte gå i to stadier: det første stadiet måtte gjennomføre den borgelig-demokratiske revolusjonen under arbeiderklassens ledelse for å styrte imperialismen i landet og ta makta fra føydalherrene, opprette nasjonal uavhengighet og fordele jordeiendommene til dem som bruker jorda. I og med at imperialismen i et føydalt land som Vietnam er helt avhengig av de store godseierne, var den anti-imperialistiske og den anti-føydale kampen to sider av samme sak. Tesene påviste at hovedkreftene i revolusjonen måtte være arbeiderne og bøndene.

Etter at dette stadiet var nådd, kunne grunnlaget legges for sosialismen, og sosialismen kan bygges uten å gå gjennom et kapitalistisk stadium.

Gjennom partidanninga og de Politiske Tesene hadde det vietnamesiske folket for første gang fått en sterk og slagkraftig ledelse for frigjøringskampen, en vegviser og en korrekt analyse av forholda i Vietnam som gjorde det mulig å slå fienden.

DET REVOLUSJONÆRE OPPSVINGET.

Den internasjonale krisa i kapitalismen som raserte hele verden i 30-åra, nådde også Vietnam. Den franske imperialismen i Vietnam lot det vietnamesiske folket bære byrdene av denne krisa. Antall arbeidsløse steig til uante høyder, bøndene ble utarmet. Det nasjonale borgerskapet og mange småborgere ble ruinert. Dette ga støtet til en landsomfattende revolusjonær bevegelse leda av Indokinas Kommunistiske Parti. 1930-31 ble svære streikeår. Streikebevegelsen ramma den franske imperialismens interesser i hele Vietnam. Dette førte til total oppløsning i den franske kolonialadministrasjonen. Spesielt i provinsene Nghe An og Ha Tinh. Oppsvinget i den revolusjonære bevegelsen nådde høydepunktet

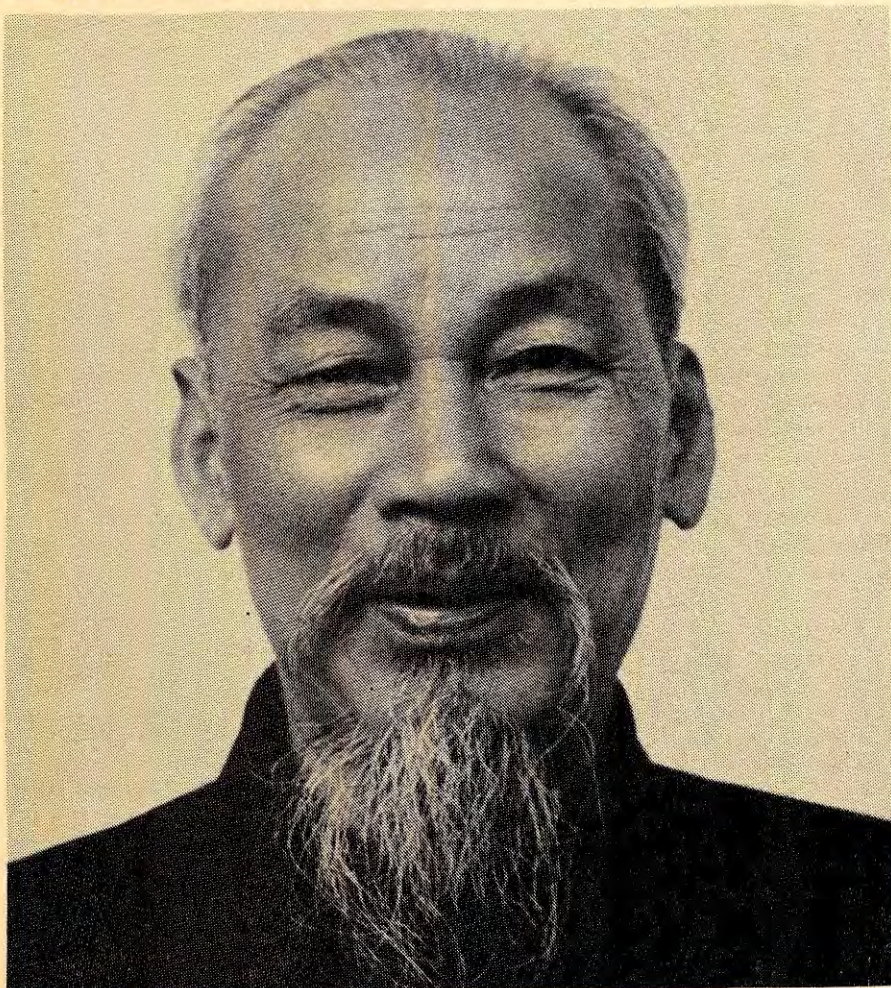
med opprettelsen av Nghe-Tinh-sovjetene. Med partiavdelingene i spissen oppretta folket sin egen makt i disse områdene, og overtok styringa på alle områder av det politiske og sosiale livet. Sjøl om sovjetene snart ble slått ned, fikk de en enorm betydning. Folk over hele Vietnam erfarte at fienden var mulig å slå, og at folket kan styre sjøl. Partiet fikk viktige lærdommer av denne bevegelsen. Det hadde i praksis vist sin evne til å lede kampen, og vant dermed massenes oppslutning. I april 1931 ble partiet anerkjent som en avdeling av den Kommunistiske Internasjonalen. Franskmenne svarte på folkets opprør med terror og utrenskninger. Partiet lærte seg å arbeide under jorda. I åra som fulgte var en viktig oppgave å danne en landsomfattende, slagkraftig folkefront mot imperialismen og fascismen. Denne fronten ble den Indokinesiske Demokratiske Fronten. Den samla alle progressive og demokratiske krefter i kamp mot fienden. Under partiets ledelse fikk fronten stor oppslutning,

masseaksjoner som streiker tok til i alle de store byene.

Arbeiderne krevde demokratiske rettigheter, 8 timers dag, bedre leveforhold. Samtidig som det førte an i massekampen, tok Indokinas Kommunistiske Parti svært alvorlig på å styrke partiet og alle medlemmene. Partiledelsen advarte mot venstreavvik som tendenser til å isolere seg fra massene og unnlate å ta i bruk illegale kampmidler. Samtidig ble høyrelinjer som overdreven loyldighet og for stor optimisme over partiets framganger kritisert. Det ble lagt vekt på å styrke forbindelsene til arbeiderklassen og bøndene.

AUGUSTREVOLUSJONEN.

Denne nasjonale, demokratiske bevegelsen fra 1936-39 ble oppsummert som en viktig generalprøve før Augustrevolusjonen i 1945. Da verdenskrigen brøt ut i 1939 ble det umulig for partiet å arbeide legalt. Franskmenne undertrykte hensynsløst hele den revolusjonære bevegelsen. Da Hitlerhæren okkuperte Frankrike, benytta de japanske fascistene sjansen til å invadere Indokina. Dermed sto folket overfor to fiender. I november 1940 holdt Indokinas Kommunistiske Partis sentralkomite sin 7. sesjon. Det ble vedtatt at den viktigste oppgava nå var å lede folket i et væpna opprør for å gripe makta. De væpna styrkene, som var blitt danna i september under et opprør i Bac Son, skulle opprettholdes og en revolusjonær base bygges opp. Den 13. oktober ble disse styrkene organisert til den første vietnamesiske geriljaenhet under partiets ledelse. Like etter hadde enheten vokst til 3 plutoner i den Nasjonale Frigjøringshæren. 8. oktober kom Ho Chi Minh tilbake fra utlandet for å lede revolusjonen direkte. I mai samme år holdt Sentralkomiteen sin 8. sesjon i Pac Bo under hans ledelse. Det ble slått fast at "om vi i dette øyeblikk skulle mislykkes i å befri landet og gjenopprette uavhengighet og frihet for hele folket, kommer ikke bare landet og folket til å bli slaver for alltid, det kommer dessuten aldri mer til å bli spørsmål om å redde en gruppes eller en klasses interesser". (Fra resolusjonen vedtatt på sentralkomiteens 8. sesjon.)

Ho Chi Minh.

Dette møtet førte til danninga av Forbundet for Vietnams Uavhengighet, best kjent under forkortelsen Viet Minh.

Sjøl om franskmenn og japanere hadde motsatte interesser i Vietnam, var de begge like oppsatt på å undertrykke den vietnamesiske revolusjonen. Viet Minhs program svarte fullt og helt til denne situasjonen, og fronten vokste raskt.

I 1943 sto den sterkt på landsbygda, men for svakt i byene. I August 1944 oppfordret sentralkomiteen folket om å "gripe til våpen og drive ut den felles fienden." 22. desember ble den nasjonale frigjøringshærens propagandaenhet danna under ledelse av Vo Nguyen Giap. Denne enheten utvikla sammen med enheter fra den nasjonale frigjøringshæren den væpna kampen kombinert med den politiske kampen.

Franskmennene og japanerne sloss innbyrdes om makta i Vietnam, og for ei tid ble hovedvekta av kampen ført mot de japanske fascistene. I juni 1945 var de første frigjorte områdene i Vietnam et faktum. Omtrent på samme tid som japanerne måtte kapitulere, i midten av august-45, holdt partiet sin andre nasjonale kongress i Tan Trao, der det ble beslutta å oppfordre til alminnelig opprør. Etter opprøret i Hanoi 19. august, spredte revolusjonen seg over hele landet på 11 dager. Augustrevolusjonen hadde seiret. 2. september leste Ho Chi Minh opp Sjølstendighetserklæringa i Hanoi.

Den Demokratiske Republikken Vietnam var et faktum. Dette innleda en ny epoke i det vietnamesiske folkets historie. Den første arbeider- og bondestaten i Sørøst-Asia var grunnlagt. President Ho Chi Minh skrev om Augustrevolusjonen:

"Ikke bare den vietnamesiske arbeiderklassen og folket, men også arbeiderklassen og undertrykte folk i andre land, kan være stolte over at dette var første gang i de koloniale og halvkoloniale folkenes historie, som et bare 15 år gammelt parti seierrikt leda en revolusjon og tok makta i et helt land."

KAMPEN MOT FRANSKMENNENE FORTSETTER.

Under den revolusjonære maktas første måneder, fikk folket forbedret sine leveforhold kraftig. Jorda blei fordelt til bøndene, 8-timers arbeidsdag innført, til-

tak satt i gang for å skaffe nok mat til alle, jordbruksproduksjonen økte kraftig, kampanjer mot analfabetisme ble satt i verk. Mot slutten av 1946 hadde over 2 millioner lært å lese og skrive. Men de franske kolonialistene ville ikke gi opp Vietnam. De okkuperte landet i sør. Vietnamesere fra hele landet strømmet sørover for å bekjempe angriperne. 6. mars-46 ble det undertegna en midlertidig overenskomst med franskmennene. Dette var nødvendig for å vinne tid til å bygge opp en slagkraftig hær. Etter hvert som det ble klart at franskmennene ikke var interessert i å overholde noen avtaler, ble den nasjonale forsvarskrigen innledet. Etter prinsippene om folkekrigen, som ble streka opp av Truong Chinh i boka "Folkekrigens veg", ble hele folket mobilisert til motstand. De væpna styrkene med 3 slags tropper, hovedstyrker, regionale styrker og milits og geriljastyrker, ble kjerna i den forsvarskrigen som folket utkjempa under partiets ledelse. Partiet slo fast at kampen ville bli langvarig, og at det var nødvendig å stole på egne krefter. I løpet av -48 og -49 ble franskmennene slått flere ganger, og frigjøringshæren hadde tatt mye våpen og nødvendig utstyr fra angriperne. Partiet's sentralkomite hadde beslutta at dette måtte føres kamp på alle områder. Dette betydde på det militære området å slå tilbake fiendens offensiv mot de revolusjonære baseområdene, samtidig som geriljakrigen ble utvida over stadig større områder, på det politiske området å styrke enheten i folket og konsolidere folkemakta der fienden sto svakt, på det økonomiske området å forbedre folkets levevilkår og styrke produksjonen for å sikre forsyninger til fronten, på det sosiale området å fortsette kampen mot analfabetismen og forbedre mobiliseringa til aktivt forsvar.

Dette satte strenge krav til partiet. President Ho Chi Minh sa det slik: "Partiet er som en kraftstasjon, og forsvaret og oppbyggingsarbeidet er som lamper. I den utstrekning kraftstasjonen fungerer, lyser lampene." Han innskjerpet nødvendigheten av disiplin i partiet, og påpekte viktigheten av å bruke metoden med kritikk og sjølkritikk for å lære av feil og nå nye framgangser.

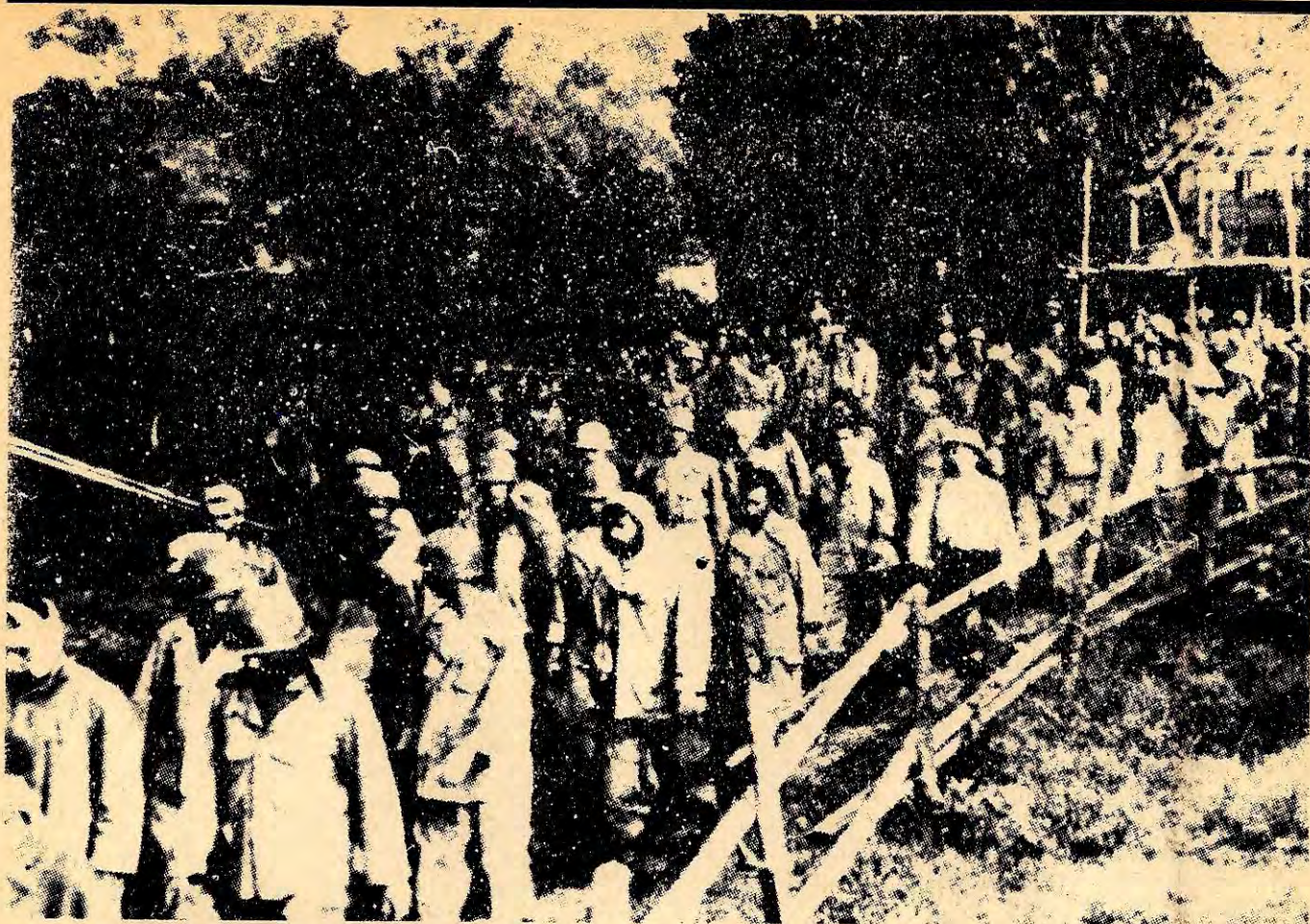
Det vietnamesiske folkets kamp førte til en verdensomspennende opinion mot Frankrike. I 1950 anerkjente Kina, Sovjetunionen og folkedemokratiene den Demokratiske Republikken Vietnam (DRV) diplomatisk. Fra 11. til 19. februar 1951 holdt partiet sin andre nasjonale kongress. På denne kongressen ble det vedtatt å forandre navnet til Vietnams Arbeiderparti. Ho Chi Minh ble valgt til president og Truong Chinh til generalsekretær.

Ho Chi Minh la fram en politisk rapport og Truong Chinh en rapport om den vietnamesiske revolusjonen. På grunnlag av dette vedtok kongressen et manifest, et politisk program og vedtekter. I Truong Chinhs rapport ble det for første gang i Vietnam slått fast at den borgerlig-demokratiske revolusjonen i et land som Vietnam er en nasjonal folkedemokratisk revolusjon. Rapporten slo fast: "Under arbeiderklassens ledelse, med det arbeidende folket som drivkrafta, kommer denne revolusjonen ikke bare til å løse de anti-imperialistiske og antiføydale oppgavene, men også frambringe en kraftfull utvikling av folkets demokratiske regime. På samme tid sår den sosialismens frø og skaper betingelsene for å gå fram mot sosialismen. Denne revolusjonen gjennomfører de borgerlig demokratiske oppgavene og vokser over i en sosialistisk revolusjon."

I 1952 og -53 gjennomførte partiet en korrigeringskampanje i partiet, hæren og massearbeidet for å styrke partiets ledelse og styrke folkets væpna styrker for å kunne stå imot angrep fra fienden i alle situasjoner.

I begynnelsen av -53 la så sentralkomiteen fram den analysen av situasjonen i Vietnam som førte til at riktig planer kunne legges for å beseire Frankrike. Troppene skulle konsentreres, steder av strategisk betydning der fienden sto svakt skulle angripes, for på den måten å spre forvirring i angrepshæren. Geriljakrigen mot fiendens bakke områder ble forsterka og de frigjorte områdene forsvart og utvida.

Det var denne taktikken som førte til den franske kolonialismens totale fallitt 7. mai 1954 i det berømte slaget ved Dien Bien Phu. 16. 000 franske soldater overga seg betingelsesløst.

Frankrikes tilbaketog ved Dien Bien Phu.

Geneveavtalen om Vietnam fra 1956 bekrefta landets suverenitet, territoriale integritet og uavhengighet. Avtalen slo fast at Vietnam er ett land. President Ho Chi Minh sa: "Enda en gang har marxismen-leninismen vist vegen for arbeiderklassen og Vietnams folk i en seierrik og svarsrig for nasjonal frigjøring og bevaring av revolusjonens frukter."

DEN SOSIALISTISKE REVOLUSJONEN OG KAMPEN MOT USA-IMPERIALISMEN I SØR.

Siden kampen mot USA er godt kjent, skal vi ikke i detalj beskrive hele krigens forløp. Etter Geneve-avtalen gikk det ikke lang tid før Vietnam igjen var angrepet av fremmede inntrengere. USA hadde i de siste åra av Frankrikes krig finansiert det meste av denne. USA innså klart de økonomiske mulighetene de hadde dersom de greide å gjøre Vietnam til sin koloni. Derfor innsatte de sin egen marionetteadministrasjon i sør og invaderte landsdelen med soldater. De delte landet og brøyt Geneve-avtalen. Folket i sør levde dermed under et uten-

lansk terrorregime som varte helt fram til 30. april 1975. På det meste hadde USA 500.000 soldater i sør. De etterlot seg 26 millioner bombekratre, en totalraset økonomi og enorm fattigdom for folket. USA bomba også store og viktige deler av Nord-Vietnam sønder og sammen. Imidlertid greide nord-vietnameserne å bygge sosialismen samtidig som de forsvarte landsdelen og ytte uvurdelige bidrag til sine landsmenns kamp i sør. Vi skal se nærmere på hvordan dette var mulig.

Umiddelbart etter Frankrikes tilbaketog tok den Demokratiske Republikken Vietnam i nord fatt på å konsolidere folkemakta for å gå videre til sosialistisk oppbygging. Det første viktige skrittet var gjennomføring av jordreformene. I tråd med sentralkomiteen i Vietnams Arbeiderpartis 16. resolusjon av april 1959 gjennomførte folket "kampanjen for jordbrukskooperasjonen, produksjonsutvikling, kombinert med fullføringa av demokratiske reformer." Hensikten var å avskaffe alt føydalt godseiervelde, virkeliggjøre parola "Jorda til den som dyrker den" og gjøre bøndene til herrer på lands-

bygda. 810.000 hektar jord ble på kort tid fordelt til 2.104.000 bønder. De reaksjonære godseierne var dermed fratatt all makt. Samtidig ble det tatt skritt for å bygge opp industri og gjøre landet mest mulig sjølberga. Etter som den folkedemokratiske makta styrka seg ble det nødvendig å legge grunnlaget for sosialismen. Bare et sosialistisk system kunne sikre folkets fortsatte herredømme og avskaffe all utbytting av det arbeidende folket. Så lenge ikke et proletarisk diktatur herska fullt ut, var det muligheter for at fienden kunne ta makta og undertrykke folket. Partiet framholdt at den sosialistiske staten var helt nødvendig for også å kunne hjelpe det kjempende folket i sør og forberede hele Vietnams gjenforening. På sentralkomiteens 14. plenum i november 1958 ble det slått fast at den viktigste umiddelbare oppgava var å forandre all kapitalistisk økonomi til sosialistisk økonomi leda av staten. Siden Vietnam er et jordbruksland var denne delen av økonomien fortsatt viktigst. Samtidig ble den privateide industrien grad-

vis overtatt av staten, noe som sikra arbeiderklassens ledelse. På samme måte som arbeiderklassen overtok jord, overtok arbeiderne industrien og bestemte over den. Det ble oppretta råd der arbeiderne hadde ledelsen, og på den måten hadde de den avgjørende bestemmelsen over staten og produksjonen.

Ved slutten av 1960 var 85% av bondehusholdningen gått inn i kooperativer som eide 68,6% av jorda. I byene var 100% av industriborgerskapets eiendommer blitt sosialistisk styrt, 98% av handelsborgerskapets eiendommer var styrt av folket og staten, samt 99% av de mekaniserte transportmidlene. Den avgjørende seieren for 3-årsplanen fra 1958 - 60 besto i at den innførte sosialistiske produksjonsforhold og på de viktigste områdene avskaffa menneskers utbytting av mennesker. Den sammensatte nord-vietnamesiske økonomien ble forandra til en enhetlig sosialistisk og halv-sosialistisk økonomi. Partiets 3. nasjonale kongress 5. - 12. september 1960 slo fast at overgangen til sosialismen er en langvarig prosess, og at styrkinga av proletariats diktatur måtte være en kontinuerlig oppgave. Bygginga av sosialismen i nord måtte også gå hånd i hånd med gjennomføringa av den nasjonaldemokratiske revolusjonen i sør for å oppnå nasjonal gjenforening på grunnlag av uavhengighet og demokrati og bygge sosialismen i hele landet. Kongressen vedtok den første 5-årsplanen for sosialistisk oppbygging i nord.

Målet var å gjøre "vårt land til et sosialistisk land med moderne industri, moderne jordbruk, med framskreden kultur og vitenskap."

Ho Chi Minh ble valgt til formann i sentralkomiteen, og Le Duan ble førstesekretær. Partiet slo fast at det var tre revolusjoner som måtte gjennomføres: revolusjonen i produksjonsforholdene, den tekniske og vitenskapelige revolusjonen og revolusjonen i ideologi og kultur. Til tross for at USA-imperialismen brutalt undertrykte folket i sør og også truet den nordlige delen, ble det nådd store resultater i den sosialistiske oppbygginga. På Fen Spesielle Politiske Konferansen i mars 1964 oppfordret president Ho Chi Minh alle til å "fordoble sine anstrengelser for våre venner og brødre i sør."

I desember 1965 konstaterte sentalkomiteen at "etter mer enn 10 år med sosialistisk revolusjon og sosialistisk oppbyggingsarbeid, har Nord blitt den vietnamesiske revolusjonens faste baseområde for hele landet, med sitt overlegne politiske regime og sine mektige økonomiske forsvarskrefter." Til tross for bombingene av Nord-Vietnam og myrderiene på folket i sør, tapte USA litt av krigen for hver dag. Nord sendte mat og våpenforsyninger til sine landsmenn i sør, som stadig gikk framover under FNLs ledelse. Allerede i 1965 var 80% av landsdelen frigjort. Folket etablerte sin egen makt i disse områdene. I et opprop 3. november 1968, påpekte Ho Chi Minh: "Dette er en seier for vårt partis riktige, revolusjonære linje, en seier for brennende patriotisme og for en enhetlig nasjons styrke til beslutsomt å kjempe og vinne, en seier for det utmerkede sosialistiske regimet. Disse seiere er vår hærs og vårt folks felles seire i begge sonene, i Sør-Vietnam og Nord-Vietnam. Det er også en seier for folkene i broderlandene og for våre venner i alle 5 verdensdeler." Under parolen "Hele folket deltar i kampen og i det nasjonale forsvaret" ble folkehæren holdt intakt samtidig som jordbruks- og industriproduksjonen økte. Ingenting, heller ikke USA-imperialismen, kunne

hindre sosialismen i nord og folkets framganger i sør. Disse framgangene førte til at USA ble mer og mer isolert i verdensopinionen. Overalt ble det drevet støttearbeid for Vietnams folk. Da USA måtte gå med på å forhandle med representanter for folket i sør i Paris, var det et tegn på at USA ikke hadde lenge igjen i Vietnam. Sjøl om USA saboterte fredsavtalen som ble inngått i Paris 27. januar 1973, var der bare et tidsspørsmål når det totale nederlaget for imperialismen ville være et faktum. Den siste store offensiven ble innleda 6. januar 1975 da provinshovedstaden Phuoc Binh ble frigjort. 30. april gikk FNL inn i Saigon og den Provisoriske Revolusjonære Regjering oppretta den revolusjonære administrasjonen sør. Saigon ble til Ho Chi Mins by. Det er helt klart at uten et kommunistisk parti i ledelsen kunne ikke seieren vært vunnet. Ved å oppsummere og holde fast på erfaringene fra den revolusjonære bevegelsen i hele verden, med et enhetlig og sterkt parti med djup forankring i massene, et parti som hele tida holder fast ved den langvarige folkekrigens vei, med et marxist-leninistisk parti som er urokkelig og rede til å gjøre store ofre, med et slikt parti var revolusjonen og frigjøringa av hele Vietnam mulig.

Folkekrigen har seira.

KONGRESSEN DESEMBER -76:

Der er dette partiet som nå står i ledelsen for den sosialistiske oppbygginga i det gjenforente Vietnam.

På den 4. partikongressen i desember i fjor streka partiet opp linjene for den nåværende fasen i revolusjonen og fastsatte de viktigste oppgavene framover. Kongressen slo fast at de viktigste trekkene ved den vietnamesiske revolusjonen i den nåværende fasen er:

Vietnam er på stadiet med overgang fra småproduksjon til storstilt sosialistisk produksjon uten å gå gjennom et kapitalistisk stadium.

Vietnam går mot sosialismen i fred og gjenforening. Revolusjonen gjennomføres under gunstige internasjonale forhold: Den sosialistiske revolusjonen vinner framgang i hele verden, de nasjonale frigjøringsbevegelsene i den tredje verden vinner store seire og det er en omfattende demokratisk bevegelse i de kapitalistiske landa som rammer imperialismen i sitt hjerte. Dette kaller vietnameserne de tre hovedstrømningene i verden.

Kongressen slo fast at for å bringe revolusjonen til fullstendig seier er det nødvendig å holde fast ved og styrke proletarietets diktatur, og stadig sikre det arbeidende folket rett til kollektiv styring av samfunnet. Dette er en prosess med gjennomgående klassekamp.

For å sikre revolusjonen er det nødvendig å gjennomføre de 3 revolusjonene, sikre det arbeidende folkets ledelse og styrke staten under partiets ledelse, holde fast ved den kollektive styringa av produksjonsmidlene og avskaffe all kapitalistisk eiendom. Dette er spesielt viktig for sør, som p. g. a. krigen har mye kapitalistisk eiendom enda. Det er nødvendig å befeste statens og hele folkets eiendomsrett. Det skal legges stor vekt på ideologisk fostring av hele folket og skape en ny, sosialistisk mennesketype som elsker arbeidet, føler ansvar for den kollektive styringa og har kjærlighet til landet, sosialismen

og den proletariske internasjonalsismen."

Kongressen understreker betydninga av å benytte metoden med kritikk og sjølkritikk for å nå disse framgangene. Vietnam skal forandres til et sosialistisk land med en moderne industri- og jordbruksøkonomi, avansert kultur og vitenskap, et sterkt nasjonalt forsvar og et lykkelig liv for folket. På 20 år skal en klare overgangen fra småproduksjon til storstilt sosialistisk produksjon. I perioden fram til 1980 legger partiet stor vekt på disse oppgavene:

- 1) Styrke partiets ledelse og styrke den proletariske staten.
- 2) Gjenreise og utvikle økonomien og forbedre folkets liv.
- 3) Etablere sosialistiske produksjonsforhold i sør og konsolidere produksjonsforholda i nord.

- 4) Å trappe opp arbeidet med den nasjonale kulturen, sikre utdanning og godt helsestell for alle.
- 5) Styrke det nasjonale forsvaret.
- 6) Utvide det internasjonale arbeidet
- 7) Forberede revolusjonære framganger i åra framover.

5-ÅRSPLANEN

Hovedmålet for planen er å gå framover i jordbruket, lettindustrien og matproduksjonen for å møte folkets behov. I tungindustrien skal det satses spesielt på maskinindustri. Alle skal ha arbeid, og arbeidskrafta fordeles slik at oppbygging på alle områder blir sikra.

Det er viktig å merke seg at vietnameserne ser utbygginga av jordbruket og industrien som to

Pham Van Dong

sider av samme sak. Det ene kan ikke eksistere uten det andre. Jordbruket sikrer mat og råvarer til industrien, industrien sikrer maskiner og annet utstyr til jordbruket.

Det skal satses på at distriktene skal bli sjølstyrte og mest mulig sjølberga på både jordbruks- og industriproduksjon.

Det går som en rød tråd gjennom hele planen for økonomisk utvikling at folkets velstand skal sikres. Et

ledd i dette er å gi alle familier jord så de også sjøl kan dyrke. Det er et eget program for byggevirkksomhet. Et problem, særlig i byene i sør, er at mange mangler hus etter krigen, og dette skal rettes på så fort som mulig.

For at den sørlige delen av landet så snart som mulig skal komme opp på samme nivå som den sosialistiske nordlige landsdelen, legges det nå spesiell vekt på å omdanne produksjonsforholda i sør. Alle føydale og kapitalis-

tiske rester skal bort. Statssektoren og den kooperative sektoren skal utgjøre hoveddelen av økonomien innen kort tid. Småproduksjon som eies av individuelle tillates i den utstrekning det tjener den nasjonale økonomien, og skal ledes av staten.

KULTURELT OG SOSIALT ARBEID, MASSEARBEID

For å styrke sosialismen kommer partiet til å sette i gang kampanjer for å utbre kjennskapet til

Arbeiderklassen i ledelsen i den nye staten.

marxismen-leninismen. Dokumentene fra den 4. partikongressen studeres over hele Vietnam.

Partiet understreker at alliansen av arbeidere og bønder med arbeiderklassen i ledelsen er drivkrafta i revolusjonen. For å sikre arbeiderklassens ledende rolle blir det også satt i gang tiltak for å styrke klasses politisk og tallmessig. Tallmessig ved at det f. ex. blir lagt stor vekt på yrkesskoleutdanning. Rein intellektuell utdanning er viktig, men ikke viktigere.

I litteraturen og kunsten blir det viktig for kunstnerne å framstille revolusjonen og vise hvordan folket kan overvinne alle vansker. Alle som ikke sjøl er arbeidere, må lære å sette det arbeidende folket i ledelsen.

Massearbeid og sikring av massenes politiske makt går blant annet ut på å styrke den sosialistiske staten. Kongressens politiske rapport understreker at folkerådene, som er utbredt over hele Vietnam, må styrkes, og at alle statlige organer må høre på kritikk fra folket og kon-

trolleres av dem. Alle masseorganisasjoner blir styrka. Felles for alle masseorganisasjonene er at de er uttrykk for endyp, altomfattende og evig revolusjonær bevegelse i folket.

Spesielt viktig er fagforeningene som en politisk maktfaktor for å sikre proletarietets diktatur. Bøndenes organisasjoner styrkes for å fremme kooperativene og sikre den faste alliansen mellom arbeidere og bønder.

Le Duan.

Kvinnene og ungdommen har sine organisasjoner. Likeledes organiserer nå de nasjonale minoritetene seg for å sikre at diskriminering ikke kan finne sted. Alle folkeslag, Vietnam består av 60, har like rettigheter.

PARTIETS LEDENDE ROLLE

Den politiske rapporten til 4. partikongressen understreker sterkt betydninga av at partiet blir sterkere i perioden med sosialistisk oppbygging.

For at dette skal skje blir det nå satt i gang omfattende tiltak for å bygge partiet. I tråd med Lenins prinsipper for partibygging skal partiet gjøres sterkere politisk, ideologisk og organisatorisk. Partiet kan bare bli sterkere når det er knytta til massene, når massene deltar i bygginga av partiet og kontrollerer partiets aktiviteter.

Imidlertid er ikke dette bare et spørsmål om å få mange fler medlemmer, først og fremst er kvaliteten og det politiske nivået blant medlemmene det sentrale. Derfor kommer alle kommunist-

iske kadre i Vietnam nå til å studere marxist-leninistiske verker og partilinja for å gjøre partiet sterkere ideologisk, for derved også å bli i stand til å fostre mange, nye kommunister. Dermed styrkes grunnenhetene i partiet.

Spesielt i det kommunistiske partiet er det viktig at arbeiderklassen spiller den ledende rollen, og derfor legges det størst vekt på å rekruttere arbeidere som medlemmer. Disse har rang foran folk fra andre klasser. Bønder, soldater, intellektuelle osv. må ha vist at de duger i kamp for at de skal bli tatt opp som medlemmer.

Det ideologiske arbeidet og studiene i partiet skal styrkes og kampen skjerpes mot alle anti-sosialistiske og anti-proletariske tendenser.

Kongressens politiske rapport framhever dette sitatet av Ho Chi Minh: "Vårt parti må bevare absolutt renhet og bevise at det er verdig sin rolle som leder og lojal tjener for folket."

NAVNESKIFTE

Vietnams Arbeiderpartis 4. kongress vedtok å endre partiets navn til Vietnams Kommunistiske Parti.

På grunnlag av nøye vurderinger ble disse valgt til de ledende verv i partiet:

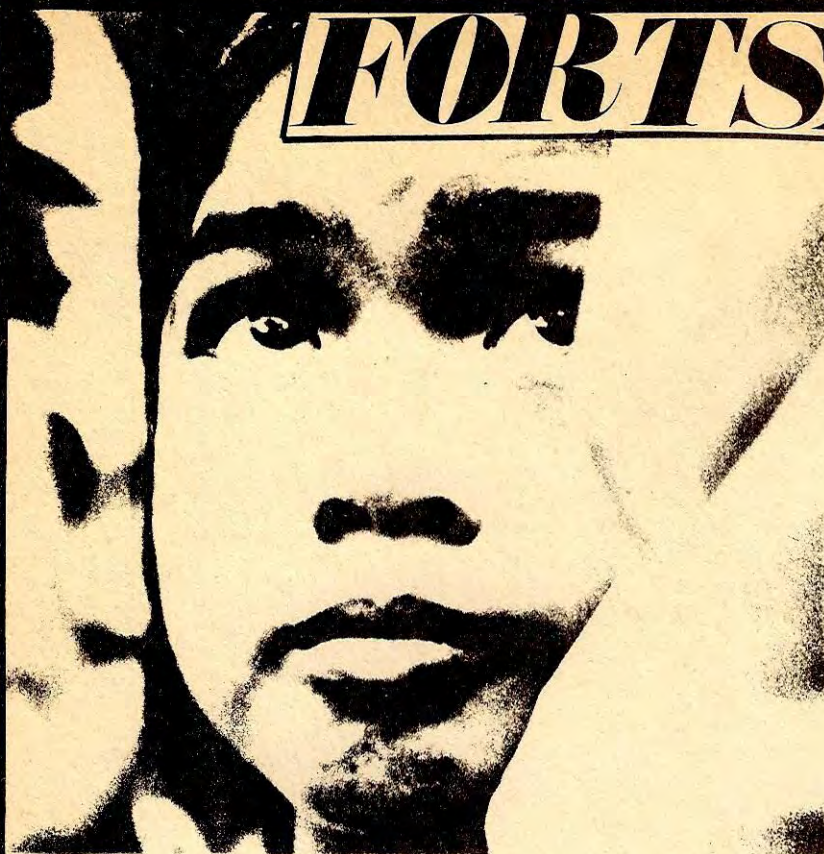
Førstesekretær Le Duan, medlemmer av politbyrået: bl. andre Truong Chinh, Pham Van Dong, Ton Duc Tang, Pham Hung.

Under partiets ledelse vil Den Sosialistiske Republikken Vietnam helt sikkert nå nye, store seire i den sosialistiske oppbygginga.

**LENGE LEVE VIETNAMS
KOMMUNISTISKE PARTI!
LENGE LEVE DEN SOSIALISTISKE
REPUBLIKKEN VIETNAM
OG DET HELTEMODIGE
VIETNAMESISKE FOLKET !**

FORTSATT PÅ

USA~

Slik ville USA-imperialistene at Vietnams folk skulle reagere på terroreren....

En representant for president Jimmy Carter har nylig uttalt at USA vil oppheve sitt veto mot Vietnams søknad om medlemskap i FN. Dette er et bevis på den store støtten den Sosialistiske Republikken Vietnam har over hele verden. Som kjent var USA alene om å nedlegge veto mot Vietnams medlemskap.

Hvis Carter holder sine løfter er det en stor seier for Vietnams folk og den internasjonale Vietnamopinionen. Imidlertid er det grunn til å være skeptisk

SOUL

AND LOVE

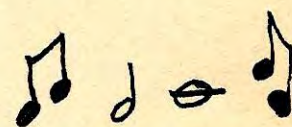
Den amerikanske sangeren og filmstjernen Sammy Davis skal spille hovedrollen i "Den femte dagen", en film om Vietnam-desertører. Davis skal spille rollen som desertør. De amerikanske krigsnekternes organisasjon i Sverige, ADC, har i en uttalelse på det skarpeste fordømt filmen som bakvaskelse av de amerikanske desertørene og Vietnam-bevegelsen. Sammy Davis ble møtt med protester da han var i Sverige for å opptre. I Aftenbladet, en stor avis, anklaget free lance journalisten Sherman Adams SP kraftig for å ha bidratt til å få folk til å tro på de reaksjonæres løgner om at de svarte i USA støttet Vietnam-krigen. Sammy Davis har grunn til å ha dårlig samvittighet, hvis han har skam i livet til å vite hva slikt er. Han var nemlig en av Tricky Dick Nixons gode venner under hele Vietnam-krigen og reiste til Vietnam for å opptre gratis for tusenvis av amerikanske soldater. Dette gjorde han med "soul" and "love", iflg. han sjøl. Sammen med John Wayne,

berytet for filmen "Green Berets", var Sammy Davis elsket av Nixon og frue, og var den første neger som fikk overnatte i Det hvite hus. Litt av en ære!

At Davis nå skal framstå i en film som "desertør" på en måte som forfalsker hele anti-krigsbevegelsen, er en hån mot alle de tusen som er blitt drept på slagmarka i Vietnam.

På samme måte er Davis-filmen et spark i trynet på alle de negre som har vært krigsmotstandere og som har nektet å delta i USA-imperialismens terrorkrig, den er også en hån mot alle de svarte kunstnere som har vist sin avsky for Vietnam-krigen.

Vi støtter fullt ut de protestaksjonene de amerikanske krigsdesertørene vil sette i gang i Sverige.

VAKT MOT IMPERIALISMEN

helt til representanter for Vietnam har tatt sete i FN. USA har nemlig et langt synderregister bak seg når det gjelder denne saka.

De har omgått Parisavtalen om Vietnam fra 1973 for å hindre Vietnams rettmessige plass i FN. Regjeringa i Vietnam har gang på gang overfor USA sagt at de er villige til å normalisere forholda mellom de to landa. USA har svart at de ikke ville gjøre dette før alle opplysninger om savnede amerikanere i Vietnam var utlevert.

Vietnameserne har oppfylt dette kravet så langt som mulig ved både å utlevere savnede amerikanere og ved å oppgi data om slike. Dette har skjedd flere ganger i åra 1973, -74 og -75 overfor blant andre representanter for senator Edward Kennedy og kongressmannen Montgomery.

Til tross for dette opprettholdt USA sitt veto, og sa at de "ikke ville inngå noen kompromisser" (24. oktober 1976). Mens Vietnam altså oppriktig har vist vilje til forsoning, nektet USA å fire en tomme, og har dermed unndratt seg sine forpliktelser overfor Vietnam.

Når de nå har måttet vike, er dette et resultat av press, og ikke et uttrykk for USAs velvilje eller "moraliske politikk", som de sjøl ynder å kalle det. Vi skal ha dette friskt i minne og protestere kraftig dersom USA igjen går tilbake på sine løfter.

Det er også grunn til å merke seg at USA heller ikke har oppgitt sine planer om å kontrollere Sørøst-Asia. Gjennom fascist-regjeringa i Thailand har de nå stasjonert tropper i dette landet. Som kjent var Thailand ofte et utgangspunkt for bombetokter over Vietnam under krigen. De har et utmerket samarbeid med juntaen i Thailand, som også har brutt avtaler med Vietnam om vietnamesere som bor i Thailand. Vietnamesere er arrestert, hjemmene deres er blitt ødelagt

og mange satt i konsentrasjonsleire. Alene i provinsen Nnag Khai i Thailand er 11.000 vietnamesere blitt mishandlet av fascistene.

USA-imperialismen viser sitt sanne ansikt når de støtter opp om et slikt regime. Vi kan heller ikke se bort fra at USA vil benytte sin stilling i Thailand til for eksempel å foreta spionasjetokter med fly over Vietnam.

Vær på vakt overfor USA-imperialismen!

...istedet samla de seg til organisert og væpna mctstand

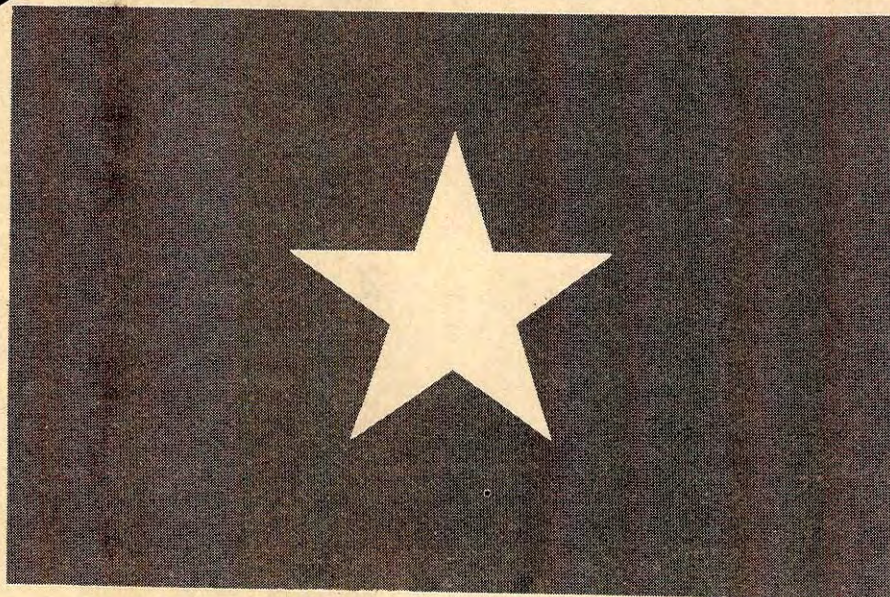

fram kamerater

Fram, kamerater
Vietnams soldater
Vi forsvarer vårt land mot krig og nød
Imperialistene slår vi tilbake,
deres angrep skal bli deres død
Selv om fiendens bomber blir fler
kan vår motstand aldri slås ned
Ut til fronten marsjerer vi
Fram' For folkets sak
Kampen skal vinnes
Vårt folk står samlet og sterkt

Fram, kamerater
Vietnams soldater
La oss samles i kampen for vårt land
Våre hjem og vår jord vil vi forsvare
Vi går fram med geværet i hånd
Selv om fiendens bomber blir fler
kan vår motstand aldri slås ned
Ut til fronten marsjerer vi
Fram' For folkets sak
Kampen skal vinnes
Vietnams folk står samlet og sterkt

NASJONALFOR

Vietnams nasjonalflagg - gul stjerne på rød bunn

På sin sesjon fra 24 juni -- 3 juli, som vi skrev om i siste FV, valgte den Sosialistiske Republikken Vietnam den tidligere Demokratiske Republikken Vietnams flagg til nasjonalsymbol.

Flagget og Vietnams nasjonalsang finner du på disse sidene.

På sesjonen holdt Le Duan, førstesekretær i Vietnams Kommunistiske Parti, en politisk rapport hvor han la fram de viktigste oppgavene for den vietnamesiske revolusjonen.

Oppgavene faller sammen med den 5-årsplanen partiet vedtok på sin kongress i desember. Dette er behandlet grundigere

Nhịp vĩa phái

Doan I. Doan quân Việt - nam đi. Chung lòng cứu nước. Bước chân
Doan II. Doan quân Việt - nam đi. Sao vãng, phấp phới. Dắt giồng
dòn vang trên đường gặp giặc xa. Cỏ in máu chiến thắng, mang hồn nước. Tưng ngạo
nơi quê hương qua nơi lấm than. Cùng chung sức phấn đấu xây đời mới. Đứng đầu
xa chân bước quân hành ca. Đường vinh quang xây xác quân thù. Thắng gian
lên giong xích ta đạp tan. Từ bao lâu ta nuốt căm hờn. Quyết hy
lao cùng nhau lập chiến khu. Vì nhân dân chiến đấu không ngừng. Tiến mau
sinh đời ta tươi thắm hơn. Vì nhân dân chiến đấu không ngừng. Tiến mau
ra sa trường. Tiến lên! Cùng tiến lên! Nước non Việt
ra sa trường. Tiến lên! Cùng tiến lên! Nước non Việt
nam ta vững bền. nam ta vững bền.

SAMLINGA 1976

annet sted i bladet, og vi gjengir bare kort noen punkter her.

Gjenoppbygginga tar sikte på å gjøre Vietnam til et sjølberga, sosialistisk land. Dette krever utbygging av industrien, oppretting av kollektivbruk og statsfarmer for å høyne jordbruksproduksjonen og gjøre jordbruket til industrialisert, sosialistisk jordbruk.

I sør er omdanninga av produksjonsforholdene sentralt. Eienomsforholdene skal på kort tid gjøres sosialistiske, det vil si at all eiendom skal under det arbeidende folkets kontroll og privateiendom bort.

Staten og nasjonalforsamlinga er ansvarlige overfor folket. De skal lede revolusjonen. Derfor må de kontrolleres av folket. Velgerne har rett til å avsette representanter, dersom det viser seg at noen ikke arbeider i tråd med folkets vilje og behov. Dette er grunnlovsfestet.

Nasjonalforsamlinga nedsatte et utvalg som skal utarbeide ny grunnlov. Inntil videre gjelder Nord-Vietnams grunnlov fra 1959. Når utvalget er ferdig med utkastet, skal dette legges fram til diskusjon på alle nivåer i det vietnamesiske folket, folket skal godkjenne og forbedre den før den blir vedtatt.

Avslutningsvis la Le Duan vekt på nødvendigheten av å holde fast på proletariatets diktatur for å gjennomføre den sosialistiske revolusjonen. Han slo fast at dette er et spørsmål om klassekamp for å avgjøre om den borgerlige eller den proletariske vegen skal seire endelig i Vietnam.

Ved å beholde den kampviljen hele Vietnam brukte mot de fremmede inntrengerne i frigjøringskrigen, vil det vietnamesiske folket helt sikkert gjennomføre de oppgavene det har stilt seg, konkluderte Le Duan.

BARN OG

På de neste sidene kan dere lese litt om barn og ungdom i Vietnam, hvordan også de yngste i det vietnamesiske samfunnet ble undertrykt av USA.

Vi trykker også et intervju med Madame Thi Binh om hvordan skolene bygges opp under den revolusjonære regjeringa. Billedserien vi trykker er hentet fra billedbladet Vietnam, og gir et eksempel på hvordan ungdom spilte en ledende rolle i frigjøringskampen.

de linjer det Vietnamesiske Arbeiderparti (nå Vietnams Kommunistiske Parti. Red.) allerede har trukket opp.

Skolene må spille sin rolle som viktige ledd i de tre revolusjonene som skal forandre det vietnamesiske samfunnet.

? - Vil det bli gjort nyvinninger på det pedagogiske og metodiske området?

- Vi skal etterhvert utvikle et "arbeid og studer"-system. Her skal både lærere og elever delta i produksjonen og på den måten holde kontakten med de sosiale realiteter og utvikle respekt og kjærlighet for fysisk arbeid. I virkeligheten har jo alltid barna på landsbygda arbeidet på markene ved siden av skolegangen. Målet er nå å få dette praktiske arbeidet og studiene harmonisk samordnet slik at det får et helhetlig pedagogisk særpreg. For skolene i byene er målet vanskeligere å nå. Vi har en generell plan som skal innføres trinn for trinn, men her finnes ikke noe ferdiglaget opplegg, og vi er avhengige av de erfaringer som er blitt gjort ved de mange avantgarde-skolene.

Intervju med Madame Thi Binh

SKOLER FOR REVOLUSJONEN

? - Hva er forskjellen mellom skolene i nord og i sør?

- I perioden fra 1945 til 1975 forandret nord-Vietnam sitt skolesystem totalt. Fra det koloniale skolesystemet gikk utviklinga gjennom et nasjonalt system til det systemet som eksisterer idag med en sosialistisk karakter. I sør omformet den amerikanske marionetteregjeringa skolesystemet etter neokolonialistisk mønster. Men straks etter frigjøringa overtok vi alle skolene, både statlige og private, og begynte å forandre dem til nasjonale skoler. Disse skolene blir nå integrert i et enhetlig, sosialistisk skolesystem.

Tidligere undervisningsprogrammer og skolebøker, som ofte ble utarbeidet av USA, er blitt erstattet. Spesielle kurs har hjulpet lærerne til å forstå den spesielle historiske utviklinga av landet vårt. Til å forstå det antinasjonale særpreget den nykolonialistiske utdannelsen hadde, og til å fatte den kulturelle og ideologiske forgiftninga vi har vært utsatt for i 20 år.

? - Vil det bli noen forandring i allmennutdanninga i nord i år?

- Nord-Vietnam må fortsette å spille rollen som avantgarde og finne nye former og innhold i den sosialistiske utdannelsen langs

Undervisningsminister (tidligere utenriksminister) Nguyen Thi Binh

UNGDOM

barn – også krigsofre

Et resultat av den amerikanske krigføringa i Vietnam er minst 900. 000 foreldreløse barn, enten barn av marionettesoldater eller av sivilbefolkninga. Det betyr at hvert tiende barn, mellom 18. 000 og 24. 000 bor på barnehjem. Mange, mange andre bor hos slektninger og naboer, og ved siden av disse var den store gruppa hjemløse, ca. 400. 000 som drev omkring i de store byene.

Det fantes 134 barnehjem i sør-Vietnam før frigjøringa. To var drevet av staten og resten var private. Til og med det gamle regimet måtte innrømme at det ikke la nok arbeid i å løse problemene for de foreldreløse. Det såkalte Rådet for Økonomiske og Sosiale Rådgivere erklærte tre av barnehjemmene for "gode", 56 som "tilfredsstillende" og resten som dårlige. Etter denne rapporten var alle utstyrt med ukvalifisert personell.

Men det var veldig få av de foreldreløse barna som var så "heldige" at de kom på barnehjem. De 400. 000 som var helt hjemløse måtte livnære seg som butikkjuver, skopussere, hallikere, avisselgere osv. De levde ofte i store flokker med en "storebror" som leder.

Et stort antall ungdommer ble narkotikaslaver under krigen. Unge jenter var ofte både prostituerte og stoffmisbrukere. Idag har regjeringa tatt hånd om disse og gir dem hjelp til å komme

ut av narkotikahelvetet. De får hjelp til å fortsette utdanninga si eller komme seg ut i arbeidslivet.

Som kjent "eksporterte" USA de siste dagene før frigjøringa tusenvis av vietnamsiske barn, ca. 1000 ble for eksempel solgt for dollarpenge til Brasil. Dette er et av de mest groteske utslagene av USAs barnemishandling i Vietnam. Disse ungene får antakelig aldri se landet sitt igjen.

Et annet problem er de mange halvamerikanske barna, med vietnamesisk mor og amerikansk far, et resultat av mange USA-soldaters voldtekt av vietnames-

iske kvinner. Mange kvinner ble også tvunget til å være elskerinner for amerikanske offiserer, og en del blandingsekteskap ble inngått. Unger fra slike forbindelser ble før ofte sett ned på, men blir nå tatt vare på og har like rettigheter som alle andre barn.

Fra Di An-leiren, en av leirene for foreldreløse barn som ble opprettet etter frigjøringa, forteller Ho Hoa: "Det krever enorm tålmodighet og likeså mye kjærlighet å vinne disse barnas tillit. De er vant til å drive omkring og har vanskelig for å akseptere noen form for disiplin. Mange av dem rømmer, men vi får dem alltid tilbake. Vi må være forsiktige med å skjenne og kritisere, de trenger først og fremst kjærlighet, slik at de kan føle seg hjemme."

Med hensyn til barnehjemmene som er grunnlagt av det gamle regimet, så skal de mest korrupte og dårligste nedlegges og de andre skal få hjelp til å fungere riktig.

Tre måltider per dag er noe nytt for disse barn.

LY TU TRONG

Ly Tu Trong vokste opp i en revolusjonær familie. Da han var 9 år ble han sendt til Kina for å gå på skole, av den revolusjonære organisasjonen på hjemstedet. Han var en flink og flittig elev.

4. En annen gang ble han stoppet av franske vakter da han gikk i land fra et skip med en rull hemmelige partidokumenter. Da stupte han i vannet og forsvant rett for ansiktet på de overraskede franske vaktene.

5. Trong livnærte seg en stund ved å plukke kullbiter langs kaiene. Han brukte anledningen til å spre revolusjonær propaganda blant de unge bryggearbeiderne.

2. I 1929, da han var 15 år, ble Trong sendt hjem. Der skulle han bli med i en propagandakampanje for danninga av den Indokinesiske Kommunistiske Ungdomsunionen.

3. Han arbeidet som budbringer for partikomiteen i Nam Ky og sentralkomiteen i Saigon. En gang ble han stoppet av en fransk agent, men unnslopp ved å stjele en sykkel.

6. I 1931 organiserte det Indo-kinesiske Kommunistpartiet et masse møte i Saigon-Cho Lon på årsdagen for den russiske oktoberrevolusjonen. Trong skulle beskytte taleren, og han gjemte seg bak en oljetønne.

7. Hemmelige agenter prøvde å partikadre til fange. Trong skjøt. Skuddet streift hodet til Legrand, den franske politisjefen i Saigon. Denne snudde seg og prøvde å kaste seg over Trong. Men Trong skjøt igjen og denne gangen drepte han Legrand.

8. Ly Tu Trong ble arrestert og satt i Sentralfengslet i Saigon. Han ble torturert på det grusomste og alle hans finger -og tånegler ble trukket ut.

Men Trong overga seg ikke.

9. Ly Tu Trong's heroiske oppførsel skremte hans fiender. Fangevokterne sluttet å være arrogante og begynte å kalle ham "Ong Nho", som betyr Herr Liten.

12. Den 21. november 1931 ble Ly Tu Trong brakt til guillotin-en. Før han døde ropte han rolig: "Lenge leve Vietnam!"

13. Han ble drept før han rakk å bli 18 år. Blodet han ga gjorde fargen dypere i den vietnamesiske ungdommens kamptradisjon og hele den vietnamesiske revolusjonen.

S
L
U
T
T

10. De franske imperialistene trakk Trong for retten før han fylte 18 år. Han erklærte stolt: "Skjønt jeg ikke er blitt myndig, forstår jeg hva min plikt er. Å føre en revolusjonær kamp er den eneste riktige vegen å gå idag."

11. De franske kolonialistene mistet ikke håpet om å kunne bestikke ham. Men ingenting nyttet.

Forts. fra s. 27

danser og fortellende dikt. Tay Nung-folket har bidratt aktivt til forsvaret av fedrelandet. Siden Trung-søstrenes opprør mot kinesiske bander (1. århundre), har de tatt del i motstandskrigen. Viet Bac-regionen i det nordlige Vietnam var en solid base i kampen mot japanere og franskmenn. Den felles kampen mot fremmede inntrengere og ikke minst den felles kampen for å bygge et sosialistisk Vietnam, har minsket forskjellene, og den kunstige delinga som eksisterte mer på politisk enn på etnologisk grunnlag, er fjerna. Her er vi ved et viktig spørsmål: foreninga av de ulike etniske gruppene i Vietnam er et nødvendig resultat av sosialismen. Motsetningene mellom de ulike minoritetene, som føydalismen og imperialismen har gjort sitt ytterste for å holde ved like, begynner å forsvinne ettersom politiske, økonomiske og sosiale forhold blir grunnleggende endra. Ut av dette vokser et virkelig forent og sosialistisk Vietnam- ikke bare i forholdet nord og

sør, men vel så mye i forholdet mellom de over 60 ulike folkegruppene i landet.

lysbilder:

Solkom tilbyr seg å låne ut noen lysbildeserier til interesserte. Vi har en lysbildeserie som er tatt i Vietnam etter frigjøringa og omhandler krigsskadene og gjenoppbygginga, og en lysbildeserie om kvinner i Vietnam. Til den siste hører et foredrag om den rollen kvinnene har spilt i folkekrigen. Det følger også kommentarhefte til den første serien. Bildene gir et godt inntrykk av av det vietnamesiske samfunnet. Vi vil oppfordre folk til å bestille dem. Hver koster kr. 20, -, som går til å dekke forsendelse og eventuelle skader. Hvem som helst som har eller kan låne et framviserapparat kan vise dem. Dere kan også arrangere et åpent møte. Gjør en innsats i vennskapsarbeidet! Bestill fra: Solidaritetskomiteen for Vietnam, Uranienborgvegen 11, Oslo 3.

fra FV-red:

I forrige nr. av FV trykte vi novella Et helt måltid av Nam Cao.

Redaksjonen vil ta sjølkritikk på at oppsettet av novella var noe forvirrende.

Noen lesere har påpekt overfor oss at den lille biografien om forfatteren som står nederst på side 17, burde vært satt opp som en innledning til novella, gjerne med noen tilleggsopplysninger, om hvilke forhold novella er skrevet under. Som den står nå, på side 18, kan det lett oppstå misforståelser med hensyn til hvilket tidspunkt novella er skrevet på, om den er fra nåtida eller fra kampen mot kolonialismen.

Dette er kritikk vi er helt enige i. Vi vil presisere at novella er skrevet under kampen mot franskmennene i slutten av 40-åra. I tillegg til denne feilen er en fortsettelseshenvisning på side 20 falt bort. Novella fortsettes på side 11.

Vi er glade for at leserne er oppmerksomme påsvakheter i bladet, og vil oppmuntre til mye mer kritikk, både skriftlig og muntlig, slik at vi kan forbedre oss fra gang til gang.

ETT LAND OG

金鑾鳳

ZAO.

Zaofolket innvandra fra Kina i det 13. århundret. De hører til de større minoritetene i nord. Over 200 000 (snaut 0, 5% av befolkninga i hele landet.) bor spredt over 16 provinser fra Kinagrensa til Laos-grensa. For det meste bor de i fjellområder, men sjelden over 1000 meters høyde. Zaofolket deles i ulike grupper etter skikker og dialekter. Tidligere var de et nomadefolk som dyrka ris på brente rysninger. De spant garn og vevde tøy og utvikla en broderikunst som regnes blant den beste blant fjellfolkene. Fargene er som regel indigo og svart, gjerne brutt med knallrødt. Klesdrakta varierer fra gruppe til gruppe, men felles for dem er fargeprakt og mennenes blå turban.

Zaofolket deltok tidlig i kampen mot fransk kolonialisme. Særlig huskes opprørene i 1914 og 1920. Senere har de slutta helhjerta opp om Augustrevolusjonen og kampen mot USA-imperialismen. Zao er nå fastboende jordbrukere. Stadig flere jordbrukskooperativer er blitt bygd opp der moderne teknikk er tatt i bruk. Skoler og helsesentre er også bygd opp i takt med utviklinga i resten av landet.

Zaoene har tradisjonelt stor forkjærlighet for sang og dikt. Eldre folk forteller gjerne eventyr og fortellinger på vers og yngre mennesker uttrykker kjærlighet med dikt og sang. Trass i spredninga over store områder er Zaoene bevisst sin egen bakgrunn. De snakker og skriver sitt eget språk, som hører til Zao-Meo-gruppa i den Sino-tibetanske språkfamilie.

金鑾鳳

KHMU.

Khmu-folket var en gang herrer over et svært område i det nåværende Laos. I det attende århundre blei de stadig utsatt for angrep fra siamesiske føydalherrer, og mange grupper forlot

Her følger andre artikkel i en serie om noen av Vietnams over 60 folkeslag. I forrige nummer behandla vi Vietfolket (majoriteten, 87%), Muong (1, 5%), Thai (1, 25%), og Meo (0, 75%). De minoritetsgruppene vi veit mest om foreløpig hører hjemme i nord ettersom folket der har hatt makt i over tretti år, og derfor satt inn mye arbeid på undersøke og forbedre kåra til de ulike folkeslaga. Også i denne artikkelen tar vi for oss mioritetsgrupper fra nord, nemlig Zao, Khmu og Tay-Nung.

landet sitt. Bortimot midten av det 19. århundre vandret noen Khmu-grupper inn i det som nå er Vietnam og slo seg ned i de nord-vestre delene av landet. Der fins det idag om lag 18. 000 Khmu, mens det fortsatt bor 300. 000 i Laos. Som de siste innvanderne i Vietnam måtte Khmu ta til takke med den dårligste grunnen. Dessuten blei de stadig utsatt for overgrep fra andre minoriteter (Thai-føydalherrene), fra vietnamesiske mandariner og etter hvert også fra det franske kolonistyre. Det gjorde at de sjelden bodde lenge på et sted. De brukte en jordrydningsteknikk som de hadde felles med andre minoritetsgrupper, nemlig å hogge ned og svi av et område. Det ga dårlige resultater: en hektar jord som var rydda på denne måten ga snaut mat til en familie. Det er også noe av forklaringa på den lave folketettheten i disse områdene. Khmu-folket levde på grensa av det en kan klare, og den stadige omflakkinga ga resultater for hele

kulturen deres. Arkitekturen, for eks. blei mindre og mindre forseggjort, slik at husene så halvferdige ut. Utstyret til hus og jordbruk var på et minimum. Jakt blei aldri utvikla, og husdyrhold var begrensa til noen få høns, bare sjelden en enkelt gris. Håndverk var også lite utvikla.

Som en ser var Khmu-folket i Vietnam i en stilling der den opprinnelige kulturen sto foran en utslettelse, og der folket

sjøl også kunne gå samme skjebne i møte.

Augustrevolusjonen i 1945 betydde ei vending. Livsformen, blant annet de brente rydningene og nomadelivet, kunne ikke endres over natta, men folkets regjering har tatt tiltak for å stabilisere livsformen. Khmu-folket slår seg nå sammen i større grupper enn før ved at flere familier lever sammen i landsbyer, som dessuten oftere og oftere legges ned i dalene, der grunnlaget for en effektiv risdyrking er større. Bygging av små demninger og planting av skog på tidligere brente ryd-

60 FOLKESLAG

ninger har vært med på å få dette folket til å slå seg ned. Det er slutt på livet på sultegrensa. En kan se det mest tydelig på husene, som nå er mer forseggjorte, og mangfoldet av husholdredskaper. Helsetjenesten, med egne Khmu-leger, og en tilsvarende utbygging av skolevesenet har også hevet levestandarden. Khmu-folket har derfor forsvart Augustrevolusjonen. De har tatt aktivt del i forsvaret av landet, og Khmusoldater som har deltatt i kampene i andre deler av landet, har også kunnet få oppmuntringer fra andre landsbyere og folk. De små, spredte og tidligere utfattige Khmugrupperne er nå i ferd med å bli en kraft i bygginga av sosialismen i landet.

平黎氏棚刻

TAY NUNG.

To av de største minoritetene i nord er Tay og Nung. Tayfolket består av omlag 750.000 menneskere (1,5%), og Nung av 400.000 (snaue 1%). Disse folkegruppene regnes ofte å tilhøre en minoritetsgruppe: Tay Nung. Tay er mer påvirket av Viet (majoriteten i Vietnam), mens Nung er mer lik Hanfolket, som er minoritetsfolket i Kina, der både Tay og Nung har sin opprinnelse. Disse ulikhetene kan forklares ved at Tay innvandret tidligere enn Nung. Likhetene mellom de to gruppene er langt mer slående. De snakker det samme språket. De bruker det samme alfabetet, har nesten de samme kulturformer, skikker og vaner, og dessuten har de den samme opprinnelsen og bor i de samme

områdene (Viet Bac-regionen som grenser til Folkerepublikken Kina). De tilhører den østre Tay-Thaigruppa i den Sino-tibetanske språkgruppe. Tay Nung var bosatt her allerede flere tusen år før Kr., og i det 3. årtusen f. Kr. var de med på å danne det kongedømme som skulle bli forgjengeren til dagens Vietnam.

Tay Nung har bygd opp en rik kultur. Hovednæringsvegen er risdyrking (våt ris). Håndverk som smiing av jern, bomulls-spinning og veving, sirupsproduksjon, pressing av planteoljer samt keramikkarbeid oppsto tidlig i kulturen deres. De beste eksemplene på Tay Nung-kulturen kan en finne i kunstverk som har en dyp folkelig karakter, som fortellinger,

Forts. s. 25

Tay Nung folket ønsker Ho Chi Minh velkommen til deres landsby.

DØDT LAND

Novelle av Tran Kim Thanh:

For Vietnam bringer her en novelle av forfatteren Tran Kim Thanh. Dessverre har det ikke lyktes for oss å skaffe nærmere opplysninger om forfatteren.

Novella forteller hvordan folket har bygget opp selv ørkenlandskap til fruktbare områder.

Vi regner med at novella er skrevet noen år etter seieren over Frankrike i 1954. Den har sin verdi også idag, når den vietnamesiske folket flytter ut på landsbygda til de nye, økonomiske områdene for å gjøre tusenvis av mål med teppebombet land til risåkre og frukthager.

Den sommeren begynte jeg å arbeide i Binh Nguyen på nordøstkysten. Binh Nguyen hadde vært en lang strekning sandklitter. Vintrene var så kalde her at kroppen nesten slo krøll på seg, og i june og juli når den varme vinden blåste fra havet og skapte sandstormer, ble himmel og jord oppslukt som i en stor, gul brann.

Verken gress eller trær kunne gro i denne brennende lufta. Men Binh Nguyens og dets innbyggers største fiende var sanden. Hvert år gjorde den inngrep i ti- eller hundrevis av meter med oppland, bredte seg over alt, i brønner, hager, hus og landsbyer. Den knaste mellom tennene ved hver munnfull ris, sved øyelokkene

dine, slet av øyenvippene og dekket kalvene med verkebyller... Ettersom årene gikk, forlot fler og fler mennesker hjemstedet sitt til fordel for et vennligere bosted. Og i dette nakne ørkenlandskapet braket sandstormene løs som ville hester, som veltet og slukte alt ettersom de red framover... Men Binh Nguyen var langt fra ubebodd da jeg fant stedet. Det var grønt overalt: en skjerm av silkenåletrær, en skog av sandeltrær og en rekke med appelsin- og banantrær i de små hagene bak fiskernes hus. Og gården til kooperativet var omringet av kokosnøttpalmer fulle av frukt. Livet var kommet tilbake til denne sandkysten.

Jeg la merke til at et jentenavn ofte

ble nevnt når folk snakket om trærne: frøken Les trerekke, Les silketreskog, Les sandel-skogkoloni.

Da jeg kom tilbake til provinsens skogplantekontor, studerte jeg arbeidsrapportene om det som var gjort i Binh Nguyen, og ble overrasket over å finne at den unge jenta ikke var alene om å prøve og plante de første trærne i området. I tillegg til Nguyen Thu Les Navn fantes et annet i dokumentene. Men hvem var denne Tran Duc Sam? Og hvorfor hadde jeg ikke hørt om ham en eneste gang i Binh Nguyen? Jeg hadde en følelse av at det skjulte seg en historie, en levende historie, bak rapportens lakoniske linjer.

Sjefen for kontoret, ingeniør Dinh, var en ganske gammel mann som hadde studert i Frankrike før Augustrevolusjonen. Han nølte litt før han besvarte spørsmålet mitt:

"Tran Duc Sam kom sammen med frøken LE til Binh Nguyen, hvor de sammen prøvde å få trær til å vokse på denne sandjorda. Han bidro med sitt til den suksessen det står om i de rapportene du har lest."

"Var han også ingeniør?"

"Ja. Faktisk var han Les lærer og kjæreste, hennes lærer mens hun var student, og hennes kjæreste til de første spirene viste seg på sanden i Binh Nguyen." Dette svaret vekket min nysgjerrighet. Denne tjenestemannen

var utvilsomt den typen som virkelig kjente staben sin, og ikke bare resultatene av arbeidet deres slik han kunne lese det i rapporter. På samme måten som en spire bare kan komme fram etter at treet har gjennomgått en rekke usynlige forandringer i jordas skjød, på samme måte har hver suksess eller mistak en historie som ikke nevnes i noen rapporter. Gjennom min samtale

med den gamle ingeniøren, som elsker sitt arbeid og sine medarbeidere, forsto jeg at Binh Nguyen med sin hvite sand og sitt rikelige løvverk hadde blitt en del av ham og en av hans liden-skaper.

DØDT LAND

Jeg la merke til at et jentenavn ofte ble nevnt når folk snakket om trærne

Det var Dinh som hadde ført Le og Sam til Binh Nguyen ti år tidligere. Den ettermiddagen blåste det opp en varm vind i det samme båten deres la til land. Lufta var fylt av sand og kvelende varme. Passasjerene som var gått i land skyndte seg tilbake til lugarene sine og låste vinduslemmene. Fra maskinrommet lød en kort fløyetone, så falt stillheten på i den lumre varmen. Sanden slo mot vinduslemmene.

Tre mennesker forlot båten og gikk avgårde med krokete rygg mot sandstormen. Sam og LE tok ledelsen. Hver av dem hadde en ryggsekk med noen personlige eiendeler, litt mat og noen bøker. De hadde skjøvet de flettede sivhattene sine bak i nakken. Sam hadde en gitar slengt over skulderen, den ga fra seg en tynn tone som harmoniserte med den sandfylte vinden, som slo mot strengene. Den gamle ingeniøren, som kjempet mot et astmaanfall som hadde begynt da vinden blåste opp, gikk litt bak sine unge venner og strevde for å følge tempoet de satte opp. Han hadde kommet til dette samme området 30 år før, like etter at han kom tilbake fra Frankrike, for å virkeliggjøre en lenge etterlengtet drøm: å plante trær på sanddynene. Nå husket han med bitterhet at han hadde måttet forlate bøkene sine, eiendelene sine og sin unge begjærighet i denne fattige fiskerlandsbyen, da han dro med en fiskerbåt for å begynne et kjedelig liv som tjenestemann i en byadministrasjon.

"Du må være trett, frøken Le," sa den gamle mannen da de nådde toppen på en høy sanddyne. Han følte sanden krype inn i munnen. Le tidde stille. Med rett rygg og sammenknepet munn stirret hun gjennom disen bak sanddynene i det fjerne. Ansiktet og øynene lignet på et barns, slik det ser ut når det ser noe for første gang.

"Da jeg kom til Binh Nguyen for første gang for 30 år siden, var en fiskerlandsby her," sa ingeniøren. "Bare noen grastuster rundt en brønn med friskt vann. Men da jeg kom tilbake etter krigen mot franskmennene, kjente jeg ikke stedet igjen. Det var bare 5 år siden, og nå er det en ny sanddyne."

"Et dødt landskap," mumlet den unge piken mens hun så fram for seg. "Du har rett, det er dødt. Det står også avmerket slik på våre kart," sa ingeniøren lavt, mens brystet tetnet seg før et nytt

hosteanfall. Sam hørte taust på samtalen mellom den gamle ingeniøren og kjæresten. Den unge mannen smilte selvsikkert i gleden over å stå foran nye utfordringer. I det han satte sekken sin ned på sanden, pustet han dypt og mønstret sanddynene før han så på kjæresten sin med et smil som sa: "Det er her arbeidet vårt begynner."

Rapport om skogplantings arbeidet i Binh Nguyen. (Utdrag)

C - Første forsøk - 1960

- Antall frøplanter satt ut i to planteomganger: 12. 570
- Tekniske mål...
- Resultat: ingen frøplanter har slått rot...

Da jeg hørte om fallitten i første forsøk, skyndte jeg meg til Binh Nguyen," fortalte sjefen for skogplantingskontoret. "Da båten var noen km. fra land gikk jeg fram i båten for å se. Sanddynene i Binh Nguyen kom til syne nakne og ensformige som før. Et smertefullt syn og en smertefull følelse... Da jeg kom nærmere så jeg to siluetter i febrilsk aktivitet på sanden. Sam og Le. Etter at de hadde funnet årsaken til at de unge frøplantene døde, laget de furer både for å sikre vann og for å beskytte de nysådde unge silkenåletrærne og sandeltrærne for vinden. Frøplantene ble brakt dit av noen unge fiskere fra en planteskole ti km. borte. Ved siden av de to lå skulderstenger, kurver og kar til å bære vann i. Da de så meg hoppet de av glede og kastet fra seg skuffer og hakker for å hilse på meg. Min engstelse sank til det halve da jeg så arbeidet deres, at de beslutsomt holdt på i dette sandlandet og trutt fortsatte arbeidet. Frøplanter slår bare rot når de som planter dem også holder ut, skjønner du.

Et år gikk. Jeg hadde ikke tid til å dra til Binh Nguyen og trøste dem etter at det andre forsøket mislyktes, og en dag kom Sam og Le selv til mitt kontor.

De var opprørte, spesielt den unge piken. Hun ba meg forklare hvordan jeg rolig kunne sitte på mitt kontor når titusener silkenåletrær og sandeltrær nettopp hadde dødd i Binh Nguyen, når 3 fiskerfamilier akkurat hadde flyttet lenger innover i landet fordi sanden hadde kommet halvveis opp til husene deres og snart ville kvele dem.

Huden hennes var brent og øyebryn og hår uttørket av solen, og hun fortalte meg om anstrengel-

sene fiskerne hadde gjort og overbrakte meg deres beskjer, som hun bekreftet var nødstop til vårt seine, byråkratiske skrivearbeid. Sam virket roligere. Han var 5 år eldre enn sin ledsagerske, hadde mer erfaring og omtenksomhet etter flere år som lærer. Rolig begynte han å forklare meg - og kanskje kjæresten også - hvordan sanden, den varme vinden, vannmangelsen, insektene hadde knust deres anstrengelser. Til slutt avtok Les indignasjon. Hun til og med smilte da jeg spurte dem ut om leveforholdene deres i fiskerlandsbyen og fortalte dem om vårt oppriktige ønske om å hjelpe dem til å slå seg ned der. Hun misforsto noe jeg sa og rødmet. Litt senere, med bestemt stemme som rørte meg til tårer, sa hun fort: "Kjære onkel, vi har ikke hatt tid to å tenke på "det". Senere kanskje, når de første frøplantene har slått rot i Binh Nguyen. Uansett er det det vi har lovet oss selv." selv."

Neste morgen dro nesten hele kontorstabten til havna for å se det unge paret vel av gårde. De sto side om side i båten, med sekker på ryggen og pakker med frøplanter i hendene. Båten ga et kort fløytesignal og forlot brygga. Vi vinket og ønsket dem stille lykke til med det nye utplantingsforsøket."

Rapport om skogplante arbeidet i Binh Nguyen (Utdrag)

C - Tredje forsøk - 1962

- Antall frøplanter satt ut (silkenåletrær og sandeltrær): 23. 375
- Tekniske mål...
- Resultat: alle frøplantene er døde.

Etter at det tredje forsøket hadde mislyktes, dro sjefen for... enda en gang til Binh Nguyen. Her og der på sanden hadde frøplanter til silkenåletrær og sandeltrær tørket opp sammen med fullstendig uttørkede brønner. Sam, Le og de andre i plantegruppa hadde gått innover i landskapet for å hente vann og samle strå for å dekke de unge frøplantene til neste forsøk.

Vannet ble satt inn i en liten hytte. Her hadde vinden tapt mye av sin voldsomhet og feide mildt over halmtaket. Noen få geiter spiste opp de sparsomme buskene. Le satt ved siden av lederen for kollektivet og trakk opp linjene for det arbeidet som måtte gjøres. I tillegg til plantebrigaden ville kooperativet det året mobilisere

alle tenkelige personer til å grave en kanal for å føre friskt vann til sanden. Et nytt skogplantingsforsøk skulle dermed settes ut i livet, etter at de hadde oppsummert erfaringene fra de 3 tidligere mislykte forsøkene. Den unge jentas stemme var fastere, og hun virket mer moden. Bare øynene hennes var de samme, og virket enda større og mer strålende i dette for tidlig aldrende ansiktet, de ga deg inntrykket at den hylende vinden som jaget over sanden plutselig hadde stoppet. Sam var stille. Som vanlig foretrakk han å høre på at de andre snakket. Kinnbena sto ut under den mørkebrune huden, som var dekket av et tykt skjegg. Han lå på sanden og fiklet med noe tørt gress mens han hørte på lederen for kooperativet, en sterk ung mann med kort hår og lav stemme, som snakket om menneskets styrke og det gjødslet som måtte tilføres i det neste planteforsøket.

Så hadde kontorsjefen snudd seg mot Sam og spurt ham med en stemme han prøvde å gjøre glad og vennlig: "Har du gitaren din? Hva med en fest i kveld?"

Sam svarte ikke. I munnviken hans lurte et smil. Dette stramme smilet skulle forfølge den gamle ingeniøren på tilbakereisen og enda lenger, hver gang han tenkte på trærne i sandlandet i Binh Nguyen.

Mot slutten av det fjerde forsøket hadde en gruppe ferierende kommet til Binh Nguyen. For dem var ikke sandstormene og den brennende heten noe problem, tvertimot bidro det til å gi dem interessante ferieminner. Blant dem var teaterartister, en lystig gruppe unge mennesker, alle rundt 20 år, fulle av nysgjerrighet, som lo av alt og var glade over å underholde seg med hva som helst på denne stranden de nettopp hadde funnet. De løp opp og ned på sanddynene, og snappet noen ganger opp en uttørket frøplante for å vifte bort varmen med. De badet, sang, ropte fra morgen til kveld i den hylende vinden til akkompagnement av brusende trekkspilltoner.

Sam og Le satt i en trang hytte satt opp på stranden akkurat der hvor fiskerne kom inn om ettermiddagen for å levere dagens fangst. Det luktet sterkt av fisk. Hauger skjell lå i den hvite sanden. Over alt døde spirer

forts. s. 35

"DET ER DET SAMME HVA SLAGS DIKTATUR DET ER...."

Setninga over blir ofte uttalt av folk som er imot det frie Vietnam.

Utsagnet i overskriften dekker egentlig over forakt for demokratiet. Den nåværende folkevalgte regjeringa i Vietnam er blitt omtalt slik i pressen i forbindelse med valgene på ny nasjonalforsamling i juni i fjor, og NRKs korrespondent som laget en serie TV-reportasjer for Dagsrevyen, uttrykte den samme holdninga flere ganger mer eller mindre fordekt. Folk blir "tvunget" ut på landsbygda, Vietnam er "udemokratisk" fordi det ikke stilte en skokk partier til valg i fjor. Vi tror ikke de som kommer med slikt er dumme. Vi mener slike løgner er viktige å avsløre, fordi de fungerer som dårlig skjult forsvar for USAs tidligere fasciststyre i Vietnam, de inngår som et ledd i USAs propaganda-krig mot Vietnam etter nederlaget i 1975.

Hvorfor tør ikke pressa og NRK

si rett ut hva de mener? Fordi det er politisk umulig idag å komme med et helhjerta forsvar av Vietnamkrigen. Slikt er det bare de på ytterste høyre fløy som tør.

Folk over hele verden er klar over at Diem, Ky, Thieu og andre løpegutter USA finansierte under krigen, var fascister av Hitlertypen. Folk veit at Thieu hadde over 200.000 politiske fanger, at tusenvis ble torturert ihjel i tigerburene på fangeøya Con Son fordi de var for et fritt og uavhengig Vietnam. Et hvert barn kjenner til bombekrigen mot Nord-Vietnam og de 26 millioner bombekraterne i sør. Alle veit at Vietnam var er økonomisk ruin da krigen slutta. Folk veit alt dette og har protestert mot det. Derfor går det ikke an å si rett ut at dagens Vietnam er "det samme."

Fakta fra dagens Vietnam viser at regjeringa har hele folket bak seg. Folket deltok sjøl i oppsettinga av delegatlistene til

nasjonalforsamlinga. Idag er Vietnam styrt av hele det arbeidende folket. Folk får nok mat, de får gå på skole, det er nådd store økonomiske framskritt på mindre enn to år. Folk "tvinges" ikke ut på landsbygda, de drar entusiastisk tilbake for å bygge opp det landet de ble tvunget til å forlate!

Alt vrøvlet om "kommunistdiktatur" er forakt for det folket som heltmodig forsvarte sitt land med våpen i hånd i over 30 år og som til slutt frigjorde det helt, til inspirasjon for undertrykte folk over hele verden. Alle Vietnam-venner må være på vakt for all mer eller mindre fordekt hets mot Den Sosialistiske Republikken Vietnam. Gjennom sin praksis er Vietnams folk sjøl de beste forsvarere for sitt land. Derfor trykker vi nedenfor småartikler som viser hvordan gjenoppbygginga idag med stormskritt på alle felter.

NYE POSTER

Vi besøkte Farmasøytisk Fabrikk nr. 4 i Ho Chi Minhs by. Denne var kjent som Trang Hai Farmasøytiske Institutt under det forrige regimet, et privateid firma som spesialiserte seg på å produsere medisiner for USA-imperialistene og quislingene deres i angrepskrigen mot Vietnam. Mye medisin ble produsert årlig og alle råvarene ble importert.

Ved frigjøringa flyktet fabrikk-eieren, mange av maskinene var skada eller i ustand, og det var lite råvarer på lager. Arbeiderne var på jakt etter nytt arbeid. Det var den situasjonen som rådde ved andre bedrifter i Saigon og andre steder i sør på den tida.

For å gjenopprette produksjonen og sørge for folket behov med hensyn til medisiner og for å sikre arbeidsløse nye jobber, oppretta den revolusjonære admi-

nistrasjonen et styre for fabrikk og ba arbeiderne om å gjenoppta arbeidet. Alt tilgjengelig materiale ble tatt i bruk, inkludert det som ble sendt fra nord som hjelp. Deretter ble det holdt arbeiderkonferanse for å diskutere nøkkelproblemet med hvordan en skulle få tak i råmateriale for å holde produksjonen i gang uten avbrudd. Flere ganger i løpet av møtet så de tilstedeværende på hverandre og rista på hodet. Vanskelighetene synes uoverstigelige. . . . Til slutt var alle enige om at de ikke kunne sitte der med armene i kors, de måtte bruke medisplanter og urter som fantes i Vietnams skoger.

Endel arbeidere forlot byen for å kjøpe råmateriale til farmasøytiske produkter på Tay Nguyen høyplataet. Hundrevis av andre, yngre arbeidere danna arbeidsbrigader og gjorde om dusinvis

av hektar med øde land i Phu Giao-distriktet - tidligere marionetteregjeringas 5. divisjons baseområde 60km fra Saigon - til fruktbar jord, der de satte ned medisinerplanter. De første resultatene var oppmuntrende, flere hundre kilo med viktig peppermynteolje, som tidligere ble importert, er produsert. 155 forskjellige typer av sjødyrka medisiner er blitt laga av sjødyrka materialer.

Farmasøyten Nguyen Minh Loan, sjef for fabrikk, sa til oss: "I1977 vil vi ha hundrevis av hektar dyrka med forskjellige medisplanter. Da vil vi være i stand til å produsere hele det utvalget som ble produsert før, bare at de da ble laga av imprtert materiale." Etter gjenoppbygginga av produksjonen hviler en entusiastisk atmosfære over

Mange urter kan brukes til medisiner

hele stedet. Nye tillegg til arbeidsstedet er en barnehage, en klubb, et bibliotek og en egen kantine. Etter arbeidstida deltar

arbeiderne i kultur -og andre aktiviteter med stor glede. Sangen "Seier" og Phitin-sangen, komponert av farmasøyten Ngoc

Lan til kollektivets ære blir satt stor pris på av alle. Oversatt fra "Vietnam" av FV-redaksjonen.

EN KOMMUNE I SÖR

Xuan Thoi Son er en kommune i utkanten av Ho Chi Minh-byen. Den har vært en base for motstandskampen, og det var her det berømte Nam Ky-opprøret starta i 1940. Tradisjonene blei fulgt opp i kampen mot USA-imperialismen, og nå marsjerer Xuan Thoi Son framover under revolusjonens banner. Dette besøket i kommunen blei gjort om lag et og et halvt år etter frigjøringa.

Folket i kommunen diskuterte planene for å fullføre et overrisslingsanlegg som skulle få vann til et område på 560 hektar med brakkjord.

Nguyen Van Hung, formannen i revolusjonskomiteen i kommunen, sa entusiastisk:

"Med vann fra Cai-elva vil de jordene bli et rikt økonomisk senter. Hundrevis av familier i kommunen har bedt om å få slå seg ned i området. Flere andre kanaler vil bli gravd for å gjøre jorda istand til å gi to avlinger istedet for en. Fra da vil ikke ris være noe problem."

Nguyen Van Hung, som hadde sittet lenge i tigerbura på Paulo Condor, kunne også fortelle at Xuan Thoi San hadde vært den fattigste kommunen i hele distriktet.

Før i tida svidde lokalbefolkninga av områder der de planta tobakk, sukkerrør og jordnøtter ved sida av det karrige området der de dyrka ris. 80% av familiene levde av å flette kurver til frukteksport. På grunn av den hensynsløse utbyttinga fra dem som eide jorda, var det med nød og neppe folket klarte seg fra dag til dag. Følgelig var det 70% som sulta da Thieu-regimet brøyt sammen. Den første oppgaven til revolusjonsmakta var å bekjempe sulten, gjenopprette produksjonen og stabilisere folkets liv. Koopera-sjonslag for produksjon, salg og transport har blitt oppretta av Folkets Revolusjonskomite, som også forsyner dem med råvarer til kurvflettinga. Resultatet er at livet i kommunen er blitt normalisert. Levestandarden er heva og

orden og sikkerhet er trygga. Kommunen har gjenåpna sine tre grunnskoler og tatt inn tusenvis av elever.

Gamle Le Van Cang fra landsby nr. 3, nå 87 år men fremdeles aktiv, fortalte stolt:

"I 1930 møttes sekretæren i Nam Ky Indokinas Kommunistiske Parti, Vo Van Tang, og andre kamerater i huset mitt. I 1940 reiste landsby-folket vårt kamp mot fienden.

Broren min blei drept og jeg fengsla for sju måneder. Sjøl i den mørke tida hadde folket vårt tiltro til revolusjonen. Nå som revolusjonen har seira er det som om jeg er ung igjen."

73-årige Tran Thi Chung fra landsby nr. 2 fortalte at familien hennes hadde kjøpt et maskingevær til geriljafolka. Fra bak-sida av et bilde tok hun fram en kreditnota som fortalte at hun hadde gitt FNL 100 000 piastre. Hun sa: "Før frigjøringa tok jeg ut denne notaen for å se på den hvergang jeg syntes FNL-soldat-

ene hadde vært for lenge borte. Å se på FNL-flagget ga meg håp. " Hun viste fram to underjordiske skjul som hadde blitt laga for FNL-soldatene mens fienden hadde kontroll.

På begge sider av veiene vokste snittebønner, gresskar og tobakk i mengder. Folk var opptatt hele dagen med kurvarbeid. Om kvelden blei ABC-kurs og videregående kurs holdt i lyset fra petroleums-lamper. Nguyen Thi Hai, som nylig hadde vært analfabet, sa: Revolusjonen har gitt meg øyne. Nå kan jeg virkelig bestemme over min egen skjebne. Det beste er at jeg kunne lese lista med biografier over kandidatene til

valget på Nasjonalforsamling og velge mine egne representanter. " Mye arbeid står ennå igjen, sier formann Nguyen Van Hung. Først og fremst fullføringa av overris-lingssystemet med det for øyet å dyrke den tidlige risen i rett tid. Dessuten må vi legge vekt på mobiliseringsarbeidet blant folket for å utføre Partiets og Statens politikk for å styrke de forente produksjonslaga. Mange vanskeligheter dukker opp, men med tradisjonen fra resolutt kamp mot fienden, med solidariteten og likeframheten og troen på den revolusjonære makta, vil befolkninga i Xuan Thoi Son effektivt bidra til bygginga av landet.

Nytt liv kom
med revolusjonen

KONFERANSE MOT ANALFABETISME

1. februar meldte utdannings-departementet om en konferanse for å styrke anti-analfabetisme og videre utdannings kampanjer i provinsene i sør. Konferansen blei holdt i My Tho, hovedstaden i Tien Giang provinsen rett sør for Ho Chi Minh byen.

Tien Giang er den første provinsen i sør som har klart å utrydde analfabetisme. Provinsen leder også an i kampen for videreutdanning av dem som nylig har lært å lese og skrive.

President Ton Duc Thang, som leder det sentrale styre for anti-analfabetisme og videre-

utdanning kom i en hilsen til konferansen med en hyldest til provinsene i sør for innsatsen på dette feltet. Han oppfordret alle provinser til å kjempe for å utrydde analfabetismen innen utgangen av 1977 og trappe opp bevegelsen for videreutdanning. Dette styr

Dette vil styrke gjennomføringa av rso
Dette vil styrke gjennomføringa av resolusjonen fra Vietnams Kommunistisk Partis fjerde kongress.

Vise presidenten i den Sosialistiske Republikken Vietnam, Nguyen Huu Tho, sa i en tale

på konferansen:

"Etter mer enn 20 års herredomme i sør, etterlot USA-imperialistene over 3 millioner analfabeter. Av disse var 2 millioner fra 12 til 50 år. Allikevel, mindre enn to år etter frigjøringa, har de sørlige provinsene i tillegg til å lege sår fra krigen, gjenoppbygge økonomien, normalisere folkets liv og trygge ro og orden, også utryddet analfabetismen i 1380 landsbyer, 77 distrikter, og to provinser - Long An og Tien Giang. Samtidig har videreutdanninga blitt trappa opp overalt."

Alle aldre på skolebenken

Et resultat av USA-imperialismens "kultur" var over 3 millioner analfabeter i Sør Vietnam. For øyeblikket er 1/2 million mennesker på ABC kurs og videregående kurs. I samband med valget på Nasjonalforsamlinga i april 1976 var hundretusener tidligere analfabeter istand til å skrive navnet på den kandidaten de sjøl ville ha. Bare i Ho Chi Minh byen er over 30.000 tidligere analfabeter nå istand til å lese og skrive.

I en skoleklasse i Cau Ong Lanh kvartalet sitter kvinner og menn som er over 50 år sammen med barn over 10 og unge menn og kvinner over 20. De fleste er fattig folk fra elvabåtene på Saigon-elva. Før, når de

måtte jobbe hele dagen for en dårlig lønn, kunne de aldri gå på noen skole. Typisk er eksemplet Thruong Thi Rot: Under quislingstyre stakk mannen hennes seg vekk for å komme unna den tvungne verneplikta. Hun måtte fortsette en småhandel på egen hånd for å holde liv i seg og familien. Nå følger hun undervisninga jevnlig. Hun skriver bokstaver i boka si mens hun dier barnet som hun alltid har med seg.

Gamle Le Thi Dang holdt boka på avstand for å se bedre. "Før ville jeg gjerne gå på skole men jeg hadde ikke råd. Jeg ville lese ei avis, men fordi jeg var analfabet, måtte jeg høre andre

lese for meg. I dag må jeg lære å lese sjøl. Men jeg er gammel og studier er en tøff jobb."

Andre, som f. eks. søstrene Nguyen Kim Sang og Nguyen Kim Houg syntes det var flaut å gå på skolen. Men som Kim Houg sa "Nå, ettersom tida går og jeg får flere ord inn i hodet føler jeg meg virkelig glad."

Om kveldene kan en høre gjenlyden av høytlesinga fra lærer og elever. I motsetning til det forvirrende bråket en kunne høre før, gir disse nye lydene uttrykk for entusiasme og glede. Denne klassen på 40 elever er, i likhet med tusener andre i Ho Chi Minh byen, i ferd med å ta steget bort fra analfabetismen.

DØDT LAND

til silkenåletrær og sandeltrær.

Paret satt stille en lang stund. Gitaren, med sprukket tre som ikke var limt sammen igjen og ødelagte strenger, lå i sanden.

Økonomiansvarlig i kooperativet satt ved pulten sin opptatt med å skrive regninger. Foran ham lå to billetter med neste båt til provinshovedstaden. Langt borte fra lød glade rop fra unge mennesker som badet, blandet med bølgeslag og trekkspilltoner.

Sam var den første som brøt tausheten.:

"Hva venter du? Ingen spirer vokser fram, vi har tatt feil. Hele raden med eksperimenter vi har svettet blod og grått tårer over, renner ut i ingenting. Intet mer, intet mindre."

"..."

"Vi er ikke grønnskollinger med naiv tillit til våre evner. Vi har gjort det vi kan."

"Ja, vi har gjort vårt beste, men vi har ikke oppfylt pliktene våre mot de andre."

"Hvilke andre?" utbrøt Sam, sint på kjærestens stahet.

"Se på de menneskene," fortsatte han, "trenger de oss? Om vi er her eller ikke fortsetter de å bade, spille og synge like lykkelig."

"Med andre mener jeg de vi tenkte på da vi kom hit. Etter alle disse feilgrepene må vi tenke enda mer på dem."

"Men vi har tilbrakt de 4 siste årene her bare med å tenke på dem!"

Sam skuttet seg og så med avsky ut av døren. Tørre sandel- og silkenåletrærplanter lå hulter til bulter på den hvite sanden. Vinden dekket dem med sandstøv.

"Det er ikke det at jeg ikke tenker på disse vakre tingene," sa han med myk stemme etter et minuts stillhet, "men alt vi har oppnådd til nå er døde planter. Her kjemper jorda og klimaet mot vitenskap og teknikk, de utfordrer våre krefter, mens mye ugjort arbeid venter meg på Universitetet. Og du..."

Han knep leppene sammen, og svelget en tykk klump i halsen. Rop fra de som badet, sanger og trekkspilltoner hørtes i det fjerne.

"Fire år er nok. Vi kan ikke begrave vår ungdom og våre krefter her for alltid, i dette døde landskapet. Det er umulig..."

"Du tar feil!" avbrøt Le ham. Hun hevet blikket og så for første gang i løpet av samtalen sin venn rett i øynene. Et klart, ærlig blikk, fritt for enhver vakling eller tvang.

"Dødt land fins ikke, bare døde mennesker. Eller rettere sagt, døde viljer."

Hun snudde seg brått bort, ute av stand til å si mer. Tross at hun var nedtrykt og sjokkert av sinne og bitterhet, gråt hun ikke.

Sent på ettermiddagen den dagen, gikk hun sammen med Sam til brygga. En het vind hadde blåst opp igjen. Skumringa var full av tykt sandstøv. Deres avskjed var rolig. Så snart båten hadde forlatt stranden, skyndte Le seg tilbake til landsbyen. Munnen hennes snurpet seg sammen, hun gikk sakte og boret føttene ned i den ennå varme sanden.

Plutselig, da hun gikk forbi frøplantene av sandeltrær, bøyde Le seg ned. Hun hadde fått øye på en bit bitte, liten spire på det første treet i en rekke med sandeltrær. Fordi hun knapt kunne tro sine egne øyne, strakte hun fram en finger for å røre ved spiren. Den unge piken var grepet av lykkefølelse. Hun så rundt seg og så enda en spire, så en tredje, en gjerde, en femte. Hun reiste seg opp og snudde seg mot båten som nettopp hadde forlatt stranden. Den ga fra seg en lang fløyte tone i det den seilte utover i skumringa. Igjen krøket Le seg sammen i sanden og stirret på de fantastiske små spirene. Så løp hun i rasende fart nedover mot stranden.

"Sam!" ropte hun, og vinket mot båten. "Ikke reis! De første spirene er kommet! Ikke reis! Skogene kommer til å vokse..." Hun løp langs stranden i sandstormen. Med ett stoppet hun og forsto plutselig: ingenting ville

få den unge mannen til å vende tilbake, selv om han hadde hørt ropene hennes.

Båten fortsatte å gli vekk under den mørke himmelen.

Med bøyde hode vendte Le tilbake til landsbyen. Vinden blåste kraftigere og kraftigere rundt henne. Bølgene slo brølende innover stranden. De uttørkede frøplantene raslet i sandvirvelen. Le gikk framover med bestemte, rolige skritt. Bildet av tett skog vokste i tankene hennes. Hun forsto at disse spirene æret det femte planteforsøket. Nå hadde ingen rett til å vakle eller ta det med ro. Hele ansvaret for arbeidet lå på henne. Hun måtte bli sterkere og fastere for å oppfylle pliktene som hadde hvilt på dem begge.

Jeg gikk ved siden av sjefen for skogplantingskontoret i tykningene av sandelskog og silkenåletrærskog som vokste tett på jorde i Binh Nguyen. Vinden sang i de løvkledde unge grenene som strøk opp over skuldrene og brystet. Den samme varme vinden fra gamle dager ble nå mild og bløt, og den søte lukta av millioner av blomstrende sandeltrærblader trengte gjennom den. Kooperativets fiskerbåter kunne skimtes spredt utover havet. De brune og hvite seilene glitret i sola. Fiskerne liknet en lang, prikkete linje mot den glitrende vannflata da de dro inn garnene. Den gamle ingeniøren, som gikk ved siden av meg, skjøv bort greinene som om han kjærtagnet håret og hendene på et barn. Han virket rørt av minnene de vekket i ham og av det han så rundt omkring. Jeg fortsatte å gå i stillhet. Bildet av en båt som gled utfra brygga blandet seg i tankene mine med bildet av de første spirene i sanden. Jeg tenkte på de vanskelighetene og prøvelsene som vi alle blir konfrontert med, når vi skal oppfylle pliktene våre.

"Og hvor er frøken Le nå?" spurte jeg min vert.

"Hun er gift," svarte Dinh."

Mannen hennes er kraftingeniør og arbeider her i distriktet. De har allerede en datter. Nå bor familien i Ha Sa, enda et stykke "dødt land" i den nordligste delen av provinsen."

Rundt oss raslet bladene i den hylende vinden, lyden blandet seg med menneskers glade sang og fiskernes rytmiske sang i det garnene ble dratt inn. Disse livets lyder harmoniserte og passet til den kjente lyden av rullende bølger som uten stans vasket sanden i Binh Nguyen.

Adr:

for
vietnam

Uranienborgvegen 11,
Postgiro 20 83 13,
Oslo 3.
Ansv. utg. Liv Jørgensen.
Tlf. (02) 60 41 07.

MELD DEG INN:

Solkom
for
Vietnam

Pris pr. år kr. **35,-**
Halvår kr. **20,-**
Abonnement kr. **20,-**

Uranienborgveien 11
Oslo 3

NAVN.....

.....

ADR.....

.....

PENGER SENDES TIL POST-
GIRO 2029817.